

לקוטי תורה • פרשת פקודי • מאמר 2

הנה פקודי המשכן הוא יחוד ו"ה דשם הוי"...

"פקודי המשכן" — ייחוד ו"ה"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/pekudei/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/pekudei/2)

הנה פקודי המשכן הוא ייחוד וי"ה דשם הוי"ה דהיינו ייחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ופקודי מלשון לפקוד את

אשתו ומשכן היינו שכינת עוזו ית' שהיא מדת מלכות כנודע, וייחוד זה הוא ע"י תומ"צ [תורה ומצות]

והנה, "חשבונות המשכן" הם ייחוד וי"ה של שם הוי"ה, כלומר, ייחוד ז"א ונוקבא. "פקודי" הוא מלשון "לפקוד את אשתו", ו"משכן" הוא שכינת עוזו ית', שהיא מידת מלכות, כידוע. ייחוד זה נעשה באמצעות תורה ומצוות,

וזוהו אלה פקודי כי שיתא סדרי משנה וכל אחד כלול מששה זהו גימטריי [גימטריא] אלה ומזה נמשך בחי'

פקודי המשכן ייחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא],

וזוהו [פירוש] "אלה פקודי": ששת סדרי המשנה, שכל אחד מהם כלול משש, הם בגימטרייה "אלה"; ומתוך כך נמשכת בחינת "פקודי המשכן", ייחוד ז"א ונוקבא.

אך משכן העדות הוא ייחוד וי"ה וכמ"ש שבטי וי"ה עדות לישראל כי עדות שייך על דבר שהוא נסתר ונעלם

אבל "משכן העדות" הוא ייחוד וי"ה, כמו שנאמר: "שבטי וי"ה עדות לישראל"; שכן "עדות" שייכת לדבר נסתר ונעלם,

והיינו או"א [אבא ואימא] שנק' נסתרות, וייחוד זה הוא פקד ע"פ משה שהוא בחי' בטול ונחנו מ"ה [מה]

וזוהו אבא ואמא, הנקראים "נסתרות". ייחוד זה הוא "פקוד על פי משה", שהוא בחינת ביטול — "ונחנו מה".

(גם שם משה מורה על חיבור וייחוד או"א [אבא ואימא] כי משה גימטריא קפ"ד קס"א והיינו ייחוד שם ע"ב

[שם ע"ב] דאבא עם שם אהיה דאימא כמ"ש לקמן. ועוד דמשה זכה לבינה).

(גם השם משה מורה על החיבור והייחוד של אבא ואמא, שכן משה הוא בגימטרייה קפ"ד וקס"א; כלומר, ייחוד שם ע"ב של אבא עם שם אהי"ה של אמא, כפי שיתבאר להלן. ועוד, משה זכה לבינה.)

ובי ייחודים אלו הן בסדר התפלה בכל יום בקי"ש [בקריאת שמע] כי פסוק ראשון דקי"ש [דקריאת שמע] שמע ישראל הוי"ה אלקינו כו'

שני ייחודים אלה נמשכים בסדר התפילה בכל יום, בקריאת שמע: שכן הפסוק הראשון של קריאת שמע הוא "שמע ישראל, הוי"ה אלקינו וגו'",

הוא בחי' יחוד או"א [אבא ואימא] והוא ענין משכן העדות אשר פקד ע"פ משה שהוא בחי' מ"ה [שם מ"ה] וביטול והיינו שצריך למסור נפשו באחד שע"י ביטול זה נמשך יחוד הנ"ל דמשכן העדות.

הוא בחינת ייחוד אבא ואמא, והוא עניינו של "משכן העדות אשר פקד על פי משה", שהוא בחינת מ"ה וביטול. כלומר, על האדם למסור את נפשו באמירת "אחד", שכן כאמצעות ביטול זה נמשך הייחוד האמור של "משכן העדות".

2 ובפסוק ואהבת את הוי' כו' הוא ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כי את הוא בחי' מלי' שהוא בחי' את הטפל לשם הוי',

ובפסוק "ואהבת את הוי' וגו'" מדובר באיחוד ז"א ונוקבא: "את" היא בחינת מלכות, בחינת ה"את" הטפלה לשם הוי';

וגם את לשון עת שהוא מקור הזמן ופי' ואהבת את שע"י האהבה מעורר אהבה עליונה לבחי' את היינו שיהיה הוי' אלקיך יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] והוא ענין אלה פקודי המשכן.

ו"את" היא גם מלשון "עת", שהיא מקור הזמן. ופירוש "ואהבת את" הוא שעל ידי האהבה מעוררים אהבה עליונה לבחינת "את", כלומר, שיהיה "הוי' אלקיך" — יחוד ז"א ונוקבא. וזהו ענינם של "אלה פקודי המשכן".

3 ולכן בפסוק ראשון אמר משה במשנה תורה הוי' אלקינו להיותו יחוד או"א [אבא ואימא] אשר יחוד זה פקד ע"פ משה. ובפסוק ואהבת נאמר הוי' אלקיך להיותו יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] וכמ"ש במ"א.

לכן, בפסוק הראשון אמר משה במשנה תורה [דכרים]: "הוי' אלקינו", משום שזהו יחוד אבא ואמא, יחוד שנפקד על פי משה. ובפסוק "ואהבת" נאמר "הוי' אלקיך", משום שזהו יחוד ז"א ונוקבא, כפי שמבואר במקום אחר.

וזהו מ"ש בזהר פ' פינחס דרל"ו ע"ב בענין ע' רבתי דשמע וד' רבתי דאחד וסימנא דא עד הוי' בכם והוא כענין משכן העדות.

וזהו הנאמר בזהר, פרשת פינחס, דף רל"ו ע"ב, בענין העי"ן הגדולה של "שמע" והדל"ת הגדולה של "אחד": "והסימן לכך הוא: הוי' עד בכם"; וזה דומה לענין משכן העדות,

וכמשי"ת [וכמו שיתבאר] (ועיין בבעל הטורים פ' ואתחנן שכתב ג"כ שזהו ענין עד הוי' בכם וגם כדכתיב ואתם עדי ועיין בזהר קדושים דפ"ו):

כפי שיתבאר בהמשך. (ועיין בבעל הטורים על פרשת ואתחנן, שגם הוא כותב שזהו ענין "הוי' עד בכם", וכן כפי שנאמר "ואתם עדי"; ועיין בזהר, [פרשת] קדושים, דף פ"ו.)

4 ב והנה להבין ביאור הדברים למה נק' יחוד או"א [אבא ואימא] משכן העדות צריך להקדים מ"ש בלק"ת

[בלקוטי תורה (להאריז"ל)]

ב. כעת, כדי להבין את ביאור הדברים — מדוע היחוד של אבא ואמא נקרא "משכן העדות" — יש להקדים את מה שכתוב בלקוטי תורה [של האריז"ל],

בהקדמה לטעמי מצות שע"י קיום מצות ל"ת [לא תעשה] הוא גורם בחי' יחוד דאו"א [דאבא ואימא] וזהו שמי עם י"ה שס"ה וע"י קיום מ"ע [מצות עשה] הוא בחי' יחוד דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא].

בהקדמה לטעמי המצוות: קיום מצוות לא תעשה גורם לבחינת היחוד של אבא ואמא, וזהו שמי עם י"ה — שס"ה; וקיום מצוות עשה הוא לבחינת היחוד של ז"א ונוקבא.

5 וזהו ו"ה עם זכרי רמ"ח, וצ"ל שייכות ענין קיום מל"ת [מצות לא תעשה] ליחוד או"א [אבא ואימא] דוקא, והענין הוא

וזהו ו"ה עם זכרי — רמ"ח. כעת יש להבין מהו הקשר בין קיום מצוות לא תעשה לבין יחוד אבא ואמא דווקא. והענין הוא:

כי בחי' יחוד דאו"א [דאבא ואימא] הוא בחי' ביטול היש שיהיה בטל לאור אין סוף ב"ה עד שאינו תופס מקום כלל וכענין שאמר משה ונחנו מה מ"ה [שם מ"ה] ממש ונק' זה יחוד דאו"א [דאבא ואימא]

שמדרגת יחוד אבא ואמא היא ביטול היש: שהיש יתבטל לאור אין סוף ברוך הוא, עד שלא יתפוס מקום כלל, בדומה למה שאמר משה: "ונחנו מה" — מה ממש. ויחוד זה נקרא יחוד אבא ואמא,

כי החכמה הוא בחי' אין כמ"ש והחכמה מאין תמצא וגם חכמה היינו כח מה, ובינה הוא בחי' יש כמ"ש להנחיל אוהבי יש דקאי על ג"ע [גן עדן] ששרשו מבחי' בינה כמ"ש ונהר יוצא מעדן כו'

מפני שחכמה היא בחינת אין, ככתוב: "והחכמה מאין תמצא"; וגם המילה חכמה פירושה כוח־מה. ובינה היא בחינת יש, ככתוב: "להנחיל אוהבי יש", והכוונה לגן עדן, ששרשו מבחינת בינה, ככתוב: "ונהר יוצא מעדן וגו'",

שמתגלה אא"ס [אור אין סוף] ב"ה בבחי' השגה להנשמות להיות נהנין מזיו כו' וכנודע והיחוד דאו"א [דאבא ואימא] שהן חו"ב [חכמה ובינה] הוא יחוד אין ויש שהיש בטל לאין להיות גילוי בחי' אין ביש וכמ"ש במ"א ע"פ מזמור לתודה (ע"ין בסידור)

שבו אור אין סוף ברוך הוא מתגלה לנשמות באופן שניתן להשגה, כדי שיוכלו "ליהנות מזיו וכו'", כידוע. יחוד אבא ואמא, שהם חכמה ובינה, הוא יחוד של אין ויש: היש מתבטל לאין, וכך מתגלה בחינת האין בתוך היש, כפי שנתבאר במקום אחר על הפסוק "מזמור לתודה" (ראו בסידור).

וממשיכין יחוד זה בקי"ש [בקריאת שמע] להיות יחוד זה והמשכה זו מאין ליש (ועמ"ש בזה בפי' ואתחנן בד"ה להבין מ"ש האריז"ל [האר"י זכרנונו לברכה]. ועמ"ש מענין יחוד או"א [אבא ואימא] בביאור ע"פ ונקדשתי).

ויחוד זה נמשך בקריאת שמע, כדי שיתקיימו יחוד זה והמשכה זו מאין ליש. (וראו מה שנכתב על כך בפרשת ואתחנן, במאמר המתחיל "להבין מה שכתב האריז"ל"; וכן ראו מה שנכתב בעניין יחוד אבא ואמא בביאור על הפסוק "ונקדשתי").

ופי' ענין שהחכמה הוא כח מה וביטול. הענין הוא להיות כי החכמה הוא למעלה מבחי' בינה והשגה

[וכעת] ביאור העניין שחכמה היא כוח-מה וביטול. העניין הוא שחכמה נמצאת למעלה מבחינת בינה והשגה,

דהיינו שמתגלה אא"ס [אור אין סוף] מה דלית מחשבה תפיסא כו' וענין גילוי זה הוא ביטול ההשגה וביטול הנשמות במציאת באור א"ס ב"ה דלית מחשבה כו'

כלומר, מתגלה בה אור אין סוף — מה ש"לית מחשבה תפיסא ביה וכו"; וגילוי זה עניינו ביטול ההשגה וביטול מציאותן של הנשמות באור אין סוף ברוך הוא, ש"לית מחשבה וכו".

וכמ"ש בכינונים פי"ח והחכמה הוא מקור השכל כו' מה שאינו מושג כו' ולכן מתלבש בה אור א"ס דלית מחשבה תפיסא ביה כו'

ככתוב בספר של בינונים, פרק יח: "והחכמה הוא מקור השכל וכו', מה שאינו מושג וכו'; ולכן מתלבש בה אור אין סוף, דלית מחשבה תפיסא ביה וכו".

משא"כ בחי' בינה הוא הבנה והשגה והוא רק בבחי' זיו השכינה (וכמ"ש במ"א ביאור ענין מוחין דאבא ומוחין דאימא בד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו).

לעומת זאת, בחינת בינה היא הבנה והשגה, והיא רק בבחינת זיו השכינה. (כפי שמבואר במקום אחר, בביאור ענין מוחין דאבא ומוחין דאימא, במאמר המתחיל "להבין מה שכתוב בהגדה, מצה זו").

והנה מבחי' בינה שהוא הבנה והשגה שייך שיהיה נמשך התפעלות האהבה והרי זה ההתבוננות עם ההתפעלות הכל בבחי' יש ודבר נראה ונרגש

והנה, מבחינת בינה, שהיא הבנה והשגה, ראוי שתימשך התעוררות של אהבה. וההתבוננות הזאת, יחד עם ההתעוררות, היא כולה בבחינת יש, כדבר הנראה ומורגש,

שהרי יש מי שמשגיג ויש מי שמתפעל (וזהו להנחיל אוהבי יש הרי בחי' יש שייך בבחי' אהבה) משא"כ בחי' חכמה מה שהוא למעלה מהשגה.

שהרי יש מי שמשגיג ויש מי שמתעורר. (וזהו "להנחיל אוהבי יש": בחינת יש שייכת אפוא לבחינת אהבה.) ואילו בחינת חכמה היא מה שלמעלה מהשגה,

דהיינו גילוי מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה סתימא דכל סתימין דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ואין הגילוי בבחי' הבנה והשגה

כלומר, גילוי מאור אין סוף ברוך הוא, סתימא דכל סתימין, שאין מחשבה תופסת בו כלל, והגילוי אינו בבחינת הבנה והשגה;

לכן גם ההתפעלות מזה אינו בבחי' יש כמו האהבה אלא ההתפעלות מזה הוא בבחי' הביטול והוא שמתבטל מן המציאות כמ"ש ונחנו מה וכמבואר בבינונים פל"ט אשר עולם האצי

לכן גם ההתעוררות מכך אינה בבחינת יש, כמו האהבה; אלא ההתעוררות מכך היא בבחינת ביטול, כלומר האדם מתבטל ממציותו, ככתוב: "ונחנו מה". וכפי שמבואר בספר של בינונים, פרק ל"ט, שעולם האצילות,

שהוא בחי' חכמה בכלל הוא למעלה מבחי' גי'ע [גן עדן] והוא מדור הצדיקים הגדולים שעבודתם למעלה מבחי' אהבה כ"א בבחי' ביטול ע"ד האבות הן הן המרכבה כו'.

שהוא בחינת חכמה בכללות, הוא למעלה מבחינת גן עדן, והוא מדורם של הצדיקים הגדולים, שעבודתם למעלה מבחינת אהבה, אלא היא בבחינת ביטול, על דרך "האבות הן הן המרכבה" וכו'.

6 וענין יחוד או"א [אבא ואימא] הוא ההמשכה מאור א"ס ב"ה המלוכש במוחין דאבא שלמעלה מההשגה שיהי' [שיהיה] נמשך ומתגלה בבינה,

ענין החיבור בין אבא ואמא הוא המשכת אור אין סוף, ברוך הוא, המלוכש במוחין של אבא, שלמעלה מהשגה, כך שיימשך ויתגלה בבינה.

אך גילוי זה אינו בבחי' השגה ממש מאחר דבאמת לית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] אלא ענין גילוי זה בבינה יוכן מעט מזעיר עד"מ ממ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] בענין התוארים שנאמרו על הקב"ה שנאמר רק בשלילות ואינם תוארים עצמיים.

אך גילוי זה אינו בגדר השגה ממש, שהרי לאמיתו של דבר "אין מחשבה תופסת בו"; אלא את ענינו של גילוי זה בבינה אפשר להבין במידה מועטה, בדרך משל, מתוך דברי הרמב"ם בענין התוארים שנאמרו על הקדוש ברוך הוא: הם נאמרים רק בדרך של שלילה ואינם תוארים עצמיים.

7 וענין ההפרש בין תוארי השלילה לתוארי החיוב שתוארים עצמיים שנקי בלשון פלוסופים תוארי החיוב הם מורים על מהות הדבר מהו.

וההבדל בין תארים שליליים לתארים חיוביים הוא [כך]: תארים עצמיים, שבלשון הפילוסופים נקראים תארים חיוביים, מצביעים על מהותו של הדבר — מה הוא.

ותוארי השלילה לא יודיענו דבר בשום פנים מן העצם המבוקש מה הוא אלא שיודיענו שהוא מושלל מדבר המנגד וסותר לאותו העצם המבוקש ומהותו.

אך תארים שליליים אינם מלמדים אותנו מאומה על העצם המבוקש, מה הוא; הם רק מלמדים שהוא נשלל מדבר כלשהו המתנגד לאותו עצם מבוקש וסותר אותו ואת מהותו.

8 ולכן לפי שהקב"ה הוא למעלה מההשגה ואין אפשר להשיג מהותו בשום פנים ע"כ לא יתכן לומר עליו ית' התוארים כמו כל יכול וחכם ורוצה

לכן, מאחר שהקדוש ברוך הוא הוא למעלה מהשגה, ואי אפשר בשום אופן להשיג את מהותו, אי אפשר לייחס לו, יתברך, תארים כמו "כל יכול", "חכם" ו"רוצה",

כי הוא למעלה ממהות יכולת וחכמה ורצון שבנבראים עד שאין ערך ודמיון בינו ובינינו כלל לומר עליו תוארים אלו בלשון תוארים עצמיים

שהרי הוא למעלה ממהות היכולת, החכמה והרצון שבנבראים, עד שאין כל השוואה או דמיון בינו לבינינו, [שיאפשרו] לומר עליו תארים אלו כתארים עצמיים;

רק שהם נאמרו בלשון שלילה היינו ענין יכול שנאמר עליו ית' הוא מפשיט ממנו ית' כל מה שהוא היפך היכולת כמ"ש לא ייעף

אלא הם נאמרים בדרך שלילה. כלומר, כשאומרים עליו, יתברך, שהוא "יכול", שוללים ממנו, יתברך, כל דבר שהוא היפך היכולת, כמו שכתוב: "לא ייעף

ולא ייגע כו', ועד"ז הוא ענין חכם ורוצה כו' מפשיט ממנו ית' מה שהוא היפך החכמה כו'

ולא ייגע וגו'". וכך גם העניין בתארים "חכם" ו"רוצה" וגו': הם שוללים ממנו, יתברך, את מה שהוא היפך החכמה וגו'.

ונמצא לא יודיעו תוארים אלו ידיעת מהותו רק יודיעו מה שאנו שוללים ממנו הדברים שהם היפך מהותו כביכול,

נמצא שתארים אלו אינם מוסרים ידיעה על מהותו; הם רק מודיעים שאנו שוללים ממנו את הדברים שהם, כביכול, היפך מהותו.

נמצא ידיעה זו הוא גילוי שמתגלה לנו גילוי ממנו ית' ומ"מ אינו השגה במהותו כלל ומ"מ גם בבחי' ידיעה זו שבדרך שלילה שייך ידיעות עצומות אין קץ ממש גבוה מעל גבוה כמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן

מימון] כ"ז [כל זה]

נמצא שידיעה זו היא גילוי — גילוי ממנו, יתברך, שמתגלה לנו — ואף על פי כן אין זו השגה במהותו כלל. ואף על פי כן, גם בבחינה זו של ידיעה בדרך שלילה שייכת ידיעה עצומה, ממש בלי קץ, גבוהה מעל גבוהה, כמו שכתב הרמב"ם בכל זה

(בספרו מ"נ [מורה נבוכים] ח"א [חלק א'] פנ"ז נ"ח נ"ט עד פרק ס') שכי [שכתב] שיש ריבוי ידיעות ג"כ בדרך שלילה עד שבענינים הגשמיים יוכל האדם ע"י ריבוי הידיעות השלילות להגיע כמעט לציור הדבר כמו שהוא כו'.

(בספרו מורה נבוכים, חלק א, פרקים נ"ז, נ"ח ונ"ט עד פרק ס'), שכתב שיש ריבוי ידיעות גם בדרך שלילה, עד שבענינים גשמיים יוכל אדם, באמצעות ריבוי הידיעות בדרך שלילה, להגיע כמעט לציור הדבר כפי שהוא וגו'.

ועד"ז יובן הנמשל בענין היחוד וגילוי ההמשכה מחכמה שהוא בחי' מקור השכל שאינו מושג שבו מלוכש אור א"ס מה שלמעלה מההשגה ומה שנמשך בחי' זו ממש שהיא הבנה והשגה ונקי יחוד או"א

[אבא ואימא]

ובדרך זו יובן גם המשל בענין היחוד וגילוי ההמשכה מחכמה, שהיא בחינת מקור השכל שאינו מושג, ושאר אין סוף שלמעלה מהשגה מלוכש בה; וכן בענין מה שנמשך בבחינה זו עצמה — הבנה והשגה, הנקראת יחוד אבא ואמא:

הנה ההבנה וההשגה אינה השגת המהות אלא השגת עד"מ השגת השלילות כו' כי הנה אא"ס [אור אין סוף] ב"ה לית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] כלל במהותו.

הבנה והשגה זו אינן השגה של המהות, אלא השגה בדרך משל, [בדומה] להשגת השלילות וכו'. שהרי באור אין סוף, ברוך הוא, "אין מחשבה תופסת בו" כלל במהותו.

ולכן הכתר נקי ישת חשך סתרו שהכתר מלביש לאא"ס [לאור אין סוף] ב"ה ומחשיך שיהי' [שיהיה] בלתי מתגלה (כמ"ש בתחלת ביאור האדר"י [האדרא זוטא] מהאריז"ל [מהארי" זכרוננו לברכה]. ועמ"ש בביאור ע"פ שחורה אני אש שחורה)

לכן כתר נקרא "ישת חושך סתרו", מפני שכתר מלביש את אור אין סוף, ברוך הוא, ומחשיך [אותו], כדי שלא יתגלה (ככתוב בתחילת ביאור האדרא זוטא של האריז"ל; ועיינו במה שכתוב בביאור על הפסוק "שחורה אני", על "אש שחורה");

וע"י הכתר הוא שורה ומתלבש בבחי' חכמה שהוא ג"כ למעלה מהשכל המושג ומובן. וזהו בחי' מוחין דאבא שבו מלובש אא"ס [אור אין סוף] מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות

ובאמצעות כתר הוא שוכן ומתלבש בבחינת חכמה, שגם היא למעלה מן השכל שניתן לתפוס ולהבין. וזו בחינת מוחין דאבא, שבהם מתלבש אור אין סוף — אותו אור שלמעלה מסדר ההשתלשלות.

(ועיין בפ"י הרמ"י [הרב משה זכות] בזהר פ' אמור דצ"ד דמציאות אבא נמשך מפנימי' [מפנימיות / מפנימית] שבתוך השע רות ד"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]. משא"כ מציאות אימא נמשך מהשערות עצמן. ועיין בזהר הרקיע פ' ויקרא ע"פ כשמן הטוב כו' וכמ"ש במ"א).

(ועיינו בפירוש הרמ"י לזוהר, פרשת אמור, דף צד, שלפיו מציאות אבא נמשכת מן הפנימיות שבתוך השערות של י"ג תיקוני דיקנא, ואילו מציאות אמא נמשכת מן השערות עצמן. ועיינו בזהר הרקיע, פרשת ויקרא, על הפסוק "כשמן הטוב וגו'", וכמו שנתבאר במקום אחר.)

אמנם בחי' בינה היינו הבנת והשגת המהות אך הבנה והשגה זו היא בבחי' זיו והארה לבד מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הנמשך בסדר ההשתלשלות שבחי' זו נמשך ומתגלה בבינה והשגה באצילות ונמשך ג"כ בגי'ע [בגן עדן] העליון.

אולם בחינת בינה היא הבנה והשגה של המהות. אך הבנה והשגה זו היא רק בבחינת זיו והארה מאור אין סוף, ברוך הוא, הנמשכים בסדר ההשתלשלות. בחינה זו נמשכת ומתגלה כהבנה והשגה באצילות, ונמשכת גם בגן עדן העליון.

אבל בחי' אור א"ס ב"ה שבכתר עליון א"א שיומשך ויתגלה בבינה והשגה ממש ואעפ"כ [ואף על פי כן] נמשך ומתגלה ע"י יחוד חו"ב [חכמה ובינה] אלא שגילוי זה אינו בחי' השגה כ"א ביטול ההשגה.

אבל בחינת אור אין סוף, ברוך הוא, שבכתר העליון, אינה יכולה להימשך ולהתגלות בהבנה והשגה ממש. ואף על פי כן היא נמשכת ומתגלה באמצעות יחוד חכמה ובינה, אלא שגילוי זה אינו בחינת השגה, אלא ביטול ההשגה.

9 וא"א למצוא משל לזה למטה כ"א מענין ידיעת השלילות שהוא גילוי וידיעה בהשגה ממש שמתקרב בידיעה זו להדבר המבוקש ועכ"ז [ועם כל זה] אינו השגת המהות כמו בבחי' הזיו שבסדר ההשתלשלות כו'.

אי אפשר למצוא לכך משל למטה אלא בענין ידיעת השלילות: זוהי גילוי וידיעה בהשגה ממש, שבאמצעותה מתקרבים אל הדבר המבוקש; ואף על פי כן אין זו השגת המהות, כפי שיש בבחינת הזיו שבסדר ההשתלשלות וכו'.

וזהו הטעם שההתפעלות הנמשך מגילוי וידיעה זו הוא בחי' הביטול שהוא ג"כ ענין הפשטת המנגד והוא שלא יהי' [יהיה] יש ומסתיר על אא"ס [אור אין סוף] ב"ה לפי שכל התפעלות בהכרח שתדמה למקורה המולידה.

וזהו הטעם לכך שההתפעלות הנמשכת מגילוי וידיעה זו היא בחינת ביטול, שהיא גם ענין של הסרת המנגד: שלא יהיה האדם ישות המסתירה על אור אין סוף ברוך הוא. שכן כל התפעלות חייבת להידמות למקורה המוליד אותה.

ולכן יען שמקורה היא ג"כ בחי' ביטול ההשגה כנ"ל ע"כ ההתפעלות הנולד ממנה הוא ג"כ בחי' ונחנו מה שהוא בחי' ביטול כו':

ולכן, מאחר שגם מקורה הוא בחינת ביטול ההשגה, כנוצר לעיל, ההתפעלות הנולדת ממנה היא גם בחינת "ונחנו מה", שהיא בחינת ביטול וכו'.

10 ג וזהו הטעם למ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] דע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] הוא יחוד דא"א [דאבא ואימא] כי הנה כל הלי"ת [הלא תעשה] ענינם ג"כ

3. וזהו הטעם למה שכתוב בלקוטי תורה [של האריז"ל], שעל ידי קיום מצוות לא תעשה נעשה הייחוד של אבא ואמא. שכן גם ענינן של כל מצוות לא תעשה הוא

רק בחי' שלילות דבר המנגד ומסתיר אלקותו ית' כמו לא תאכל חלב כו' או שעטנו לא יעלה עליך כו' רק בחינה של שלילת דבר שמתנגד לאלוקותו ית' ומסתיר אותה, כגון "לא תאכל חלב" וכו', או "שעטנו לא יעלה עליך" וכו',

שאינו עשיית דבר בקום ועשה רק להמנע מהדברים הנ"ל שהן המסתירים ומונעים הביטול לא"ס ב"ה כי הן בחי' יש ודבר נפרד לגמרי היפך האין

שאינה עשיית דבר באופן פעיל, אלא רק הימנעות מן הדברים האמורים, שהם המסתירים ומונעים את הביטול לאין סוף, ברוך הוא, שכן הם בחינת יש ודבר נפרד לגמרי, היפך האין.

לכן הם פוגמים בביטול ומונעים הביטול מהנפש מה שיש בנפש מבחי' חכ' [חכמה] להבטל לאא"ס [לאור

אין סוף] ב"ה

לכן הם פוגמים בביטול ומונעים את ביטול הנפש — את מה שיש בנפש מבחינת חכמה, להתבטל לאור אין סוף, ברוך הוא,

כמו דכולא קמ" [קמיה] כלא חשיב והם מונעים ביטול זה מפני שהם יש ודבר נפרד היפך האין כו'.

כמו "שכל לפניו נחשב כלא"; והם מונעים את הביטול הזה מפני שהם יש ודבר נפרד, היפך האין וכו'.

11 ויש מצות ל"ת [לא תעשה] שחייבים עליהם כרת שכורתים את הנפש משרשה שלא להיות בה בחי' ביטול זה.

ויש מצוות לא-תעשה שהעובר עליהן חייב כרת, שכן הן כורתות את הנפש משורשה, כך שאין בה בחינה זו של ביטול.

ויובן זה יותר באכילת חמץ בפסח כי מצה הוא בחי' מ"ה [שם מ"ה] וביטול וכמאמר מצה זו שאנו אוכלים על שום מ"ה [שם מ"ה] והחמץ הוא בחי' יש כו', ועכ"פ [ועל כל פנים] כל מצות ל"ת [לא תעשה] הוא שלילת ומניעת דבר המסתיר על אא"ס [אור אין סוף] ב"ה וקדושתו.

הדבר יובן ביתר בהירות מאכילת חמץ בפסח: מצה היא בחינת מ"ה וביטול, כמאמר "מצה זו שאנו אוכלים על שום מ"ה", ואילו חמץ הוא בחינת יש וכו'. מכל מקום, כל מצוות לא-תעשה הן שלילה ומניעה של דבר המסתיר על אור אין סוף ברוך הוא ועל קדושתו.

12 ולכן ע"י קיום בחי' זו שמסירים ההסתר ע"י נמשך היחוד עליון דאו"א [דאבא ואימא] שהוא ג"כ גילוי

אא"ס [אור אין סוף] ב"ה סדכ"ס [סבה דכל סבות] שנמשך ומתגלה וגילוי זה א"א ג"כ

לכן, על ידי קיום בחינה זו, שבה מסירים את ההסתר, נמשכת בכך הייחוד העליון של אבא ואמא, שהוא גם גילוי של אור אין סוף ברוך הוא, סיבת כל הסיבות, שנמשך ומתגלה. וגם גילוי זה אינו אפשרי

רק בידיעת השלילות שנמשך בחי' ידיעה והשגה בו ית' ע"ד הפשטה ממנו ית' דבר מה שהוא נגד מהותו ית' ואף שאין זה ידיעת המהות

אלא באמצעות ידיעת השלילות, שבה נמשכת בחינה של ידיעה והשגה בו יתברך, בדרך של הפשטת כל דבר המנוגד למהותו יתברך. ואף שאין זו ידיעת המהות,

הנה הוא קירוב וגילוי גדול כנ"ל וגדול אין קץ יותר מהשגת המהות שבבחי' הזיו המאיר בסדר ההשתלשלות כו'.

הרי זו קרבה וגילוי גדולים, כנזכר לעיל, וגדולים לאין קץ מהשגת המהות שבבחינת הזיו המאיר בסדר ההשתלשלות וכו'.

13 וזהו מ"ש בארץ לא זרועה ר"ל [רועה לומר] הלא הוא זרועה היינו מל"ת [מצות לא תעשה] שהם גבוהים ממ"ע [ממצות עשה] דלאו קודם להן מלמעלה למטה

וזהו [הפירוש של] "בארץ לא זרועה": כלומר, ה"לא" הוא שנזרע — היינו המצוות לא תעשה, שהן נעלות ממצוות עשה, שכן הלאו קודם להן, מלמעלה למטה,

כמאמר ברישא חשוכא והדר נהורא לפי שבחי' אור הכתר לא יוכל לבא בהתלבשות בבחי' כלי להיות כמאמר "ברישא חשוכא והדר נהורא" — תחילה חושך ואחר כך אור. שכן אור הכתר אינו יכול להתלבש בבחינת כלי,

כי הוא למעלה מהשתלשלות דאוי"כ [דאורות וכלים] כנ"ל דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] רק בבחי' לא בלבד הוא שיכול להתגלות והיינו בדרך ידיעת השלילות.

משום שהוא למעלה מהשתלשלות של אורות וכלים, כנזכר לעיל, שהרי "לית מחשבה תפיסא ביה" — אין מחשבה יכולה לתפוס בו; רק בבחינת "לא" בלבד הוא יכול להתגלות, כלומר, בדרך של ידיעת השלילות.

14 ולכן נאמר ע"ז ישת חשך סתרו שאין המהות ממש מושג, וההמשכה וגילוי זה הוא ע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] דוקא שהניצוצים שנפלו בהן בשב"כ [בשבירת הכלים]

ולכן נאמר על כך: "שם חשך סתרו", שכן המהות עצמה אינה מושגת. והמשכה וגילוי זה באים דווקא באמצעות קיום מצוות לא תעשה: הניצוצות שנפלו לתוכן בשבירת הכלים

הן ירדו ונמשכו למטה בג' קליפות הטמאות והן המסתירים ומונעים לגמרי גילוי אור הכתר לכן ע"י העברת המנגד נמשך גילוי אור הכתר בחו"ב [בחכמה ובינה] בבחי' הנ"ל.

ירדו ונמשכו למטה, אל שלוש הקליפות הטמאות, והן המסתירות ומונעות לחלוטין את גילוי אור הכתר. לכן, על ידי סילוק הדבר המנוגד, נמשך גילוי אור הכתר בחכמה ובבינה, בבחינה שהוזכרה לעיל.

אמנם רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הן בבחי' ו"ה שהוא יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] אשר הוא בחי' אורות המתלבשים בכלים והוא

אולם רמ"ח מצוות עשה הן בבחינת ו"ה, שהיא יחוד ז"א ונוקבא, בחינת אורות המתלבשים בכלים; וזהו

כמו בחי' השגת המהות ולא ע"ד שלילה לבד ומצד זה יש בהן מעלה יתירה מבמצות ל"ת [לא תעשה]

כמו בחינת השגת המהות, ולא רק על דרך השלילה. ומצד זה יש להן יתרון על מצוות לא תעשה

(ואפשר מה"ט [מהאי טעמא] עשה דוחה ל"ת [לא תעשה]) אבל באמת הל"ת [הלא תעשה] גבוהים יותר לפי שהשגת

המהות שנמשך ע"י קיום מ"ע [מצות עשה]

(ואפשר שמשום כך עשה דוחה לא תעשה). אבל לאמיתו של דבר, הלאווין גבוהים יותר, משום שהשגת המהות שנמשכת באמצעות קיום מצוות עשה

הנה אור זה הנמשך ומתגלה הוא רק כמו זיו והארה לבד לגבי האור הנמשך ומתגלה ע"י מצות ל"ת [לא

תעשה]

הנה אור זה הנמשך ומתגלה אינו אלא כזיו והארה בלבד, ביחס לאור הנמשך ומתגלה באמצעות מצוות לא תעשה.

ולכן גדול יותר ידיעת השלילות שבמקור האור מהשגת המהות שבבחי' הזיו (וכעין זה אמרו דחכם

עדיף מנביא אף שהנביא משיג המהות והחכם אינו משיג רק המציאות

ולכן ידיעת השלילות שבמקור האור גדולה מהשגת המהות שבבחינת הזיו. (בדומה לכך אמרו: "חכם עדיף מנביא", אף שהנביא משיג את המהות ואילו החכם משיג רק את המציאות,

אלא לפי שהחכם משיג המציאות ממדרגות העליונות שאינן מתגלות בנבואה כלל, וכ"ש [וכל שכן]

שהוא כן במל"ת [במצות לא תעשה] לגבי מ"ע [מצות עשה] שההשג' [שההשגה] אינו ע"ד ידיעת המציאות לבד

כ"א גילוי ממש רק שהוא עדי"מ למטה בידיעת השלילות כו'.

אלא משום שהחכם משיג את מציאותן של מדרגות עליונות שאינן מתגלות בנבואה כלל. וכל שכן שכך הוא במצוות לא תעשה לעומת מצוות עשה: ההשגה אינה רק בדרך של ידיעת המציאות, אלא היא גילוי ממש, אלא שבמשל מלמטה היא בבחינת ידיעת השלילות וכו'.

ומזה יובן גודל מעלות דברי סופרים שהן ג"כ סייגים וגדרים כעין מצות ל"ת [לא תעשה] וכמ"ש ע"פ שחורה אני כו', וגם ז' מצות דרבנן עם שהם בקום ועשה מ"מ המכוון בהם להרחיק הרע כנודע מענין נטילת ידיים כו'.

מכאן אפשר להבין את המעלה הגדולה של דברי סופרים, שגם הם גדרים וסייגים בדומה למצוות לא תעשה, כפי שמבואר על הפסוק "שחורה אני וגו'". כך גם שבע המצוות מדרבנן: אף שהן נעשות בקום ועשה, מטרתן להרחיק את הרע, כפי שידוע בעניין נטילת ידיים וכו'.

וזהו ענין בינה יתירה נתנה כו' אשר מה שבתושב"כ [שבתורה שבכתב] לא יוכל להיות ההמשכה רק בבחי' השגת השלילות נמשך בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] ע"י קום ועשה כו' שהוא בחי' השגת המהות כו'. וזהו ענין "בינה יתירה ניתנה וכו'": מה שבתורה שבכתב אפשר להמשיך רק בדרך של השגה באמצעות שלילות, נמשך בתורה שבעל פה באמצעות קום ועשה וכו', שהיא בחינת השגת המהות וכו'.

והנה אין כ"ז [כל זה] סותר למ"ש במ"א דע"י מל"ת [מצות לא תעשה] נמשך מקור האור בבחי' גילוי ממש כי זהו לע"ל [לעיתיד לבוא] אשר אז יתגלה אור הכתר ממש שמזה נמשך תחיה"מ [תחיית המתים].

והנה, כל זה אינו סותר את המבואר במקום אחר, שעל ידי מצוות לא תעשה נמשך מקור האור בגילוי ממש, שכן מדובר לעתיד לבוא, כאשר אור הכתר עצמו יתגלה, וממנו נמשכת תחיית המתים.

משא"כ היחוד וההמשכה דעכשיו אפי" [אפילו] בעולמות עליונים אין הגילוי מעצמותו ית' רק עד"מ הנ"ל מענין ידיעת השלילות כו'.

ואילו הייחוד וההמשכה של עכשיו, אפילו בעולמות העליונים, אינם מגלים את עצמותו יתברך, אלא רק בדרך המשל שהוזכר לעיל, של ידיעה באמצעות שלילות וכו'.

ולכן אפי" [אפילו] האבות שמדור שלהם הוא בעולם האצי' למעלה מבחי' גי'ע [גן עדן] העליון כמ"ש בבינונים פל"ט יתלבשו בגוף גשמי בתחיה"מ [בתחיית המתים] ואין זה אלא משום שאז יהי' [יהיה] למטה גילוי בחי' עליונה יותר)

ולכן אפילו האבות, שמקום משכנם בעולם האצילות, למעלה מבחינת גן עדן העליון, כפי שכתוב בספר של בינונים, פרק לט, יתלבשו בגוף גשמי בתחיית המתים. הדבר יתאפשר רק משום שאז תתגלה למטה בחינה עליונה יותר.)

(ועיין מ"ש ע"פ שימני כחותם כו'). וזהו שרמ"ח מ"ע [מצות עשה] נק' רמ"ח אברים דמלכא שהאור נמשך בכלים ממש.

(ועיינו במה שכתוב על הפסוק "שימני כחותם וגו'"). וזהו הטעם לכך שרמ"ח מצוות עשה נקראות "רמ"ח איברים דמלכא": האור נמשך לתוך כלים ממש.

ובכל זה יובן מ"ש בזהר כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] אשתלים יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כי ענין אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] זהו ענין קיום מל"ת [מצות לא תעשה] וכל דקדוקי סופרים אשר הם הכל הרהקת הרע

ועל פי כל זה יובן מה שנאמר בזהר: "כאשר נכפית הסטרא אחרא, נשלם כבודו של הקב"ה". שכן כפיית הסטרא אחרא היא קיום מצוות לא תעשה וכל הדקדוקים של דברי סופרים, שכולם מרחיקים את הרע;

לכן עי"ז אשתלים יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] היינו בחי' ז"א שעולה ברום המעלות והוא בבחי' יחוד דאוי"א [דאבא ואימא] גם שנמשך בו בחי' כתר מא"א [מאריך אנפין] ממש כמבואר גבי חג השבועות.

ולכן על ידי כך "נשלם כבודו של הקב"ה", כלומר, בחינת ז"א, שעולה למעלות הגבוהות ביותר ונמצאת בבחינת ייחוד אבא ואמא; וגם בחינת כתר נמשכת לתוכה מאריך אנפין עצמו, כפי שמבואר בעניין חג השבועות.

וזהו אשתלים יקרא כו' וכמשי"ת [וכמו שיתבאר] לקמן אי"ה [אם ירצה השם] בפ"י ותבואי בעדי עדיים, וזהו ג"כ ענין דירה בתחתונים.

וזהו "הכבוד נשלם וכו'", כפי שיתבאר בהמשך, אם ירצה ה', בביאור "ותבואי בעדי עדיים". וזהו גם ענין דירה בתחתונים.

15 והנה ביחוד זוי"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שהוא עי" תורה ומצות עשה יש ג"כ ב' מדרגות. כי התורה היא בחי' אברים הפנימים

והנה, גם בייחוד ז"א ונוקבא שנעשה על ידי התורה והמצוות המעשיות יש שתי מדרגות. התורה היא בחינת האיברים הפנימיים;

וגם אורייתא מחכמה נפקת וא"כ הוא ג"כ המשכת מוחין דאוי"א [דאבא ואימא] והמצות הן אברים החיצונים כו'.

וגם "התורה יוצאת מחכמה", ואם כן היא גם המשכה של המוחין של אבא ואמא; ואילו המצוות הן האיברים החיצוניים וכו'.

16 וזהו אלה פקודי המשכן משכן העדות פי פקודי המשכן הוא בחי יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שנמשך ע"י

תומ"צ [תורה ומצות]

וזהו [פירוש] "אלה פקודי המשכן, משכן העדות". כלומר, "פקודי המשכן" הם בחינת היחוד של ז"א ונוקבא, הנמשך באמצעות התורה והמצוות,

והיינו אלה פקודי פי אלה הוא בגימטריי [בגימטריא] ל"ו שהוא לפי שהמדות דז"א ששה שז"א נאצל בסוד שרש בבחי ו"ק [וי קצוות]

וזהו "אלה פקודי": הערך המספרי של "אלה" הוא ל"ו, משום שמדות ז"א הן שש, שכן ז"א נאצל בשורשו בסוד שש הקצוות;

והנה כ"א [כל אחד / כל אחת] כלול מששה הרי ל"ו וגם אלה אותיות לאה כי לאה ילדה ששה בנים ו"ק [וי קצוות] הני"ל.

וכל אחת מהן כלולה משש, ובסך הכול ל"ו. וגם האותיות של "אלה" הן אותיות "לאה", שכן לאה ילדה שישה בנים, שש הקצוות שהזכרו לעיל.

17 וזהו מי ברא אלה מי היינו בחי בינה שיש בה נוי"ן שערים כמנין מי ומבחי בינה נמשך לידת המדות

שהן בחי אלה

וזהו [פירוש] "מי ברא אלה?": מי היא בחינת בינה, שיש בה חמישים שערים, כמספר מי; ומבחינת בינה נולדות המדות, שהן בחינת אלה.

ומזה נמשך פקודי המשכן שז"א ממשיך למלי דאצילות להיות המשכה בבי"ע כו', וזה נמשך ע"י עסק התורה

ומכאן נמשכים "פקודי המשכן": ז"א ממשיך למלכות דאצילות, כדי שתהיה המשכה בבריאה, ביצירה ובעשיה וכו'. המשכה זו נעשית באמצעות לימוד התורה,

שהוא ג"כ שיתא סדרי משנה אשר ג"כ כ"א [כל אחד / כל אחת] כלול מששה כמספר אלה וכן ע"י קיום מ"ע [מצות עשה] שהוא ג"כ ברמ"ח אברים דז"א כנודע.

שהוא גם ששת סדרי משנה, שכל אחד מהם כלול גם משישה, כמספר אלה; וכך גם באמצעות קיום מצוות עשה, שהן כנגד רמ"ח איברים של ז"א, כידוע.

וענין משכן העדות הוא יחוד דאוי"א [דאבא ואימא] (כי בינה נקי שכינתא עילאה כמ"ש במ"א ע"פ שה"ש [שיר השירים]) שנמשך ע"י ל"ת [לא תעשה] והטעם שנקי משכן העדות היינו

ועניינו של משכן העדות הוא הייחוד של אבא ואמא (שהרי בינה נקראת "שכינה עילאה", כפי שמבואר במקום אחר על הפסוק בשיר השירים), והוא נמשך באמצעות קיום מצוות לא תעשה. והטעם שהוא נקרא משכן העדות הוא

כי עדות שייך על דבר הנסתר שאין זה העדות גילוי מהות הדבר ממש כך הוא ענין ידיעת השלילה עם היותו גילוי מ"מ אינו השגת המהות

שעדות שייכת לדבר נסתר, שכן העדות אינה מגלה את מהותו ממש של הדבר. כך גם ידיעה בדרך השלילה: אף שהיא גילוי, אין בה השגה של המהות;

רק הוא עדות על בחי' סתימא דכל סתימין עדות ולא גילוי המהות ממש ע"ד שהוא ברמ"ח מ"ע [מצות עשה] שנמשך האור בכלים ממש

אלא היא עדות על בחינת "סתימא דכל סתימין" — עדות, ולא גילוי של המהות ממש, כפי שיש ברמ"ח מצוות עשה, שבהן האור נמשך בכלים ממש.

אבל ע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] לפי שע"י נמשך הגילוי ממהוי"ע [ממהותו ועצמותו] שלמעלה מעלה מבחי' אור הנמשך ממנו ית' ע"י מ"ע [מצות עשה] לכך אי"א להיות הגילוי

אבל באמצעות קיום מצוות לא תעשה, מאחר שעל ידן נמשך הגילוי ממהותו ועצמותו, שלמעלה מעלה מבחינת האור הנמשך ממנו יתברך באמצעות מצוות עשה, לכן אי אפשר שהגילוי יהיה

ע"ד השגת המהות כ"א ע"ד בחי' עדות שאינו ממשות הדבר ממש כדפי' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בתהלים סי' ע"ח והוא עדי"מ למטה בענין ידיעת השלילות כנ"ל.

בדרך של השגת המהות, אלא רק בבחינת עדות, שאינה הדבר עצמו ממש, כפי שמבואר בלקוטי תורה [של האריז"ל] על תהלים, סימן ע"ח; והדבר דומה, בדרך משל למטה, לעניין הידיעה בדרך השלילה, כנזכר לעיל.

אך עוד יובן פי' וענין עדות והוא עפמ"ש [על פי מה שכתוב] ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם ה':

אולם אפשר להבין עוד את המשמעות ואת עניינה של "עדות", על פי הכתוב: "כי שם עלו שבטים, שבטי י-ה, עדות לישראל, להודות לשם ה"י".

18 ד והנה תחלה יש להבין פי' הפסוק (ביחזקאל ס"י י"ו) רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים.

4. תחילה יש להבין את פירוש הפסוק (יחזקאל, פרק 16): "הרביתי אותך כצמח השדה, ואת התרביית וגדלת, והגעת לעדי עדיים".

דהנה בעדי עדיים הוא לשון קישוט והוא תרין עטרין דירית ז"א כנזכר באד"ר [באדרא רבא] שהן בחי' ב' פ"ת [פרקין תתאין] דנו"ה [דנצח והוד] דא"א.

"עדי עדיים" הוא לשון קישוט, והוא "שתי העטרות שז"א יורש", כפי שנזכר באידרא רבא; והן בחינת שני הפרקים התחתונים של נצח והוד של אריך אנפין.

והענין כי צמח השדה עד"מ התבואה לא תצמח אלא ע"י רקבון הזרע בתחלה שנעשה בחי' אין ועי"ז צומח אח"כ ונעשה יש ודבר משא"כ

והענין הוא שצמח השדה, למשל תבואה, צומח רק לאחר שהזרע נרקב תחילה ונעשה בבחינת אין; ועל ידי כך הוא צומח אחר כך ונעשה יש ודבר. ואילו

כמו שהיה בתחלה הזרע יש לא אפשר שיהיה ממנו צמיחה והתהוות יש אחר וגם באופן משובח ונעלה יותר מהיש הראשון.

[אילו נשאר] הזרע כפי שהיה בתחילה, בבחינת יש, לא היה אפשר שיצמח ויתהווה ממנו יש אחר, ובאופן משובח ונעלה יותר מן היש הראשון.

19 וכך הנמשל למעלה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שא"א להיות החזרת פב"פ [פנים בפנים] אם לא שנסתר פרצוף הראשון דמלי' בתחלה להיות בתחלה רק נקודה א' תחת היסוד

וכך הוא גם המשל למעלה, כמובא בעץ חיים בענין יחוד ז"א ונוקבא: אי אפשר שתהיה חזרתם למצב פנים בפנים, אלא אם כן הפרצוף הראשון של מלכות נסתלק תחילה, כך שבתחילה היא רק נקודה אחת תחת היסוד.

כי מתחלה הם אב"א [אחור באחור] וכדי שיוחזרו מבחי' אב"א [אחור באחור] להיות בבחי' פב"פ [פנים בפנים] צ"ל בה באמצע בחי' ביטול מציאות הראשון ולהעשות רק נקודה א' תחת היסוד כו'.

בתחילה הם במצב אחור באחור, וכדי שיעברו ממצב אחור באחור למצב פנים בפנים, צריך שבינתיים תבטל בה מציאותה הראשונה, והיא תיעשה רק נקודה אחת תחת היסוד וכו'.

(ובמ"א ע"פ אז תשמח בתולה במחול נתבאר שכדי שיהיה עלייה מבחי"פ [פנים בפנים] לבחינת פב"פ

[פנים בפנים] במדרגה יותר גבוהה כי יש כמה מדרגות בבחי"פ [פנים בפנים] כו'.

(ובמקום אחר, על הפסוק "אז תשמח בתולה במחול", מוסבר שכדי שתהיה עלייה ממצב פנים בפנים למצב פנים בפנים במדרגה גבוהה יותר — שהרי יש כמה מדרגות במצב פנים בפנים וכו' —

הנה צ"ל בתחלה אב"א [אחור באחור] ואח"כ נעשים נקודה תחת היסוד ואח"כ נגדלת בבחי"פ [פנים בפנים] במדרגה יותר גבוהה כו' ושם נתבאר הענין ג"כ בעבודת ה').

צריך תחילה להיות במצב אחור באחור, ואחר כך הם נעשים נקודה תחת היסוד, ולאחר מכן היא גדלה למצב פנים בפנים במדרגה גבוהה יותר וכו'; ושם מבואר העניין גם בעבודת ה').

וזהו רבבה כצמח השדה נתתיך שכמו שגידול התבואה א"א שיהי' [שיהיה] יש מיש כ"א ע"י שנעשה בינתיים בחי' אין כך להיות עליית כנס"י [כנסת ישראל] במדרגה היותר נעלה צ"ל תחלה בבחי' ביטול ואין ונק' נקודה תחת היסוד כו'.

וזהו "רבבה כצמח השדה נתתיך": כשם שצמיחת התבואה אינה יכולה להיות יש מיש, אלא רק על ידי שבינתיים היא נעשית בבחינת אין, כך כדי שכנסת ישראל תעלה למדרגה הנעלית ביותר, עליה להיות תחילה במצב של ביטול ואין, הנקרא "נקודה תחת היסוד" וכו'.

ועי"ז אח"כ ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים שהן בחי' תרין עטרין הנ"ל שנמשכים לז"א ומז"א לנוק' [לנוקבא] והן מבחי' א"א ממש

ועל ידי כך, לאחר מכן, "ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים" — אלו הן שתי העטרות שהוזכרו לעיל, הנמשכות לז"א ומז"א לנוקבא, והן מבחינת אריך אנפין עצמו.

(שהן עצמותו ומהותו ולא הארה לבד וגם אחסנתוי דא"א [דאבא ואימא] שהם הארה אך שההארה הוא מבחי' עליונה יותר כו' כמבואר בע"ח [בעץ חיים] שער הנסירה פ"ו. ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא אותן ב' עטרין שהם תכלית ועיקר כו').

(שהן עצמותו ומהותו, ולא הארה בלבד; וכן "אחסנתוי דא"א", שהיא הארה, אלא שההארה היא מבחינה עליונה יותר וכו', כמבואר בעץ חיים, שער הנסירה, פרק ו. ועיינו בלקוטי תורה [של האריז"ל], פרשת וירא, בעניין שתי העטרות, שהן התכלית והעיקר וכו').

והנה בפ"י עדי יש ג' ענינים. הא' כפשוטו לשון קישוט כמו את עדים מהר חורב.

והנה למילה "עדי" יש שלושה מובנים. הראשון הוא משמעותה הפשוטה, לשון קישוט, כמו "את עדים מהר חורב".

הבי' לשון נצחית כמו משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול. הגי' לשון עד פה תבא היינו עד כאן ולא יותר. המשמעות השנייה היא ביטוי לנצחיות, כמו בתפילה: "משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול". המשמעות השלישית היא "עד כאן תבוא", כלומר, עד לכאן ולא יותר.

20 והנה כל הגי' פירושים ענין אי' הם שכולם שייכים בבחי' כתר דהפי' האי' לשון קישוט פשוט שזהו בחי' הכתר שהוא בחי' עטרה שעל הראש וכמו צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.

והנה, שלושת הפירושים הם עניין אחד, שכן כולם שייכים לבחינת כתר. הפירוש הראשון, לשון קישוט, פשוט: זו בחינת כתר, שהיא כעטרה שעל הראש, כמו שנאמר: "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם".

והנה כמו שהעטרה והכתר נעשה מאבנים טובות שהם בעצם בחי' דומם רק שנזדככו להיות מאירים ובהירים ועי"ז עושים מהם עטרה וכתר למלך.

והנה, כשם שעטרה וכתר עשויים מאבנים טובות, שעיקרן בחינת דומם, אלא שהן זוכו עד שנעשו מאירות ובהירות, ועל ידי כך עושים מהן עטרה וכתר למלך,

כמ"כ [כמו כן] ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] סנד"ל [סנדלפון] קושר כתרים לקונו מתפללותיהן של ישראל שאותיות התפלה נק' ג"כ אבנים וכשנזדככו ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד נעשים בחי' עטרה וכתר

כך גם אמרו חז"ל שסנדלפון קושר כתרים לקונו מתפללותיהם של ישראל: אותיות התפילה נקראות אף הן "אבנים", וכשהן מזדככות על ידי מסירות נפש באמירת "אחד", הן נעשות בחינת עטרה וכתר.

וכן מקיום המצות שהן ג"כ תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן תרי"ך עמודי אור דבחי' כתר לפי שנשפלו בעשיי' [בעשייה] גשמיות בקלף דתפילין וצמר דציצית שהיא

וכן מקיום המצוות, שהן תרי"ג מצוות דאורייתא ושבע מצוות דרבנן, בסך הכול תרי"ך עמודי אור, מבחינת כתר; מפני שהן יורדות לעשייה גשמית, בקלף של תפילין ובצמר של ציצית, שהם

כמו בחי' דומם עד"מ ונעוץ תחלתן בסופן לכן עי"ז נמשך האור שלמעלה מהשתלשלות שהוא בחי' כתר.

כמו בחינת דומם, למשל. ו"נעוץ תחילתן בסופן"; לכן על ידי כך נמשך האור שלמעלה מהשתלשלות, שהוא בחינת כתר.

21 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] דלעתיד צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם כי בגי'ע [בגן עדן]

אין הגילוי רק מבחי' נהר היוצא מעדן שהוא בחי' חו"ב [חכמה ובינה]

וזהו שאמרו חז"ל, שלעתיד לבוא "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם": בגן עדן הגילוי הוא רק מבחינת "הנהר היוצא מעדן", שהיא בחינת חכמה ובינה,

ולכן הגילוי רק לנשמה אך לעתיד בתח"מ [בתחיית המתים] שיהיה הגילוי גם לגוף כמ"ש ועצמותיך יחליץ היינו ע"י גילוי אור שלמעלה מהשתלשלות יוכל לימשך גם למטה יותר.

ולכן הגילוי הוא רק לנשמה. אבל לעתיד לבוא, בתחיית המתים, הגילוי יהיה גם לגוף, כמו שכתוב: "ועצמותיך יחליץ"; כלומר, על ידי גילוי האור שלמעלה מהשתלשלות, יוכל האור להימשך גם למטה יותר.

22 וכנודע בענין ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך כו' וגילוי זה היינו מבחי' כתר וזהו ועטרותיהם

בראשיהם לעתיד דוקא וזהו ענין בעדי עדיים שנק' ג"כ תרין עטרין וכנ"ל.

כידוע בענין "ועברתי בארץ מצרים" — "אני ולא מלאך וכו'"; גילוי זה הוא מבחינת כתר. וזהו "ועטרותיהם בראשיהם", דווקא לעתיד לבוא. וזהו ענין "בעדי עדיים", הנקרא גם "תרין עטרין", וכפי שנתבאר לעיל.

הב' ענין נצחיות גם זה הוא בענין הכתר דהנה הכתר הוא בחי' ממוצע בין עצמות א"ס [אור אין סוף] לנאצלים ויש בו מבחי' תחתונה שבא"ס כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג']. וכיון שיש בו בחי' א"ס הענין השני, נצחיות, שייך גם הוא לכתר. שהרי כתר הוא בחינת ממוצע בין עצמות אור אין סוף לבין הנאצלים, ויש בו מבחינת התחתונה שבאין סוף, כמבואר בעץ חיים, שער 41, פרק 3. ומכיון שיש בו בחינה של אין סוף,

לכן הוא לשון נצחיות דהיינו פי' א"ס (ויובן זה יותר עפמ"ש [על פי מה שכתוב] הרמ"ע [הרב מנחם עזריה] בהקדמה בסי' יונת אלם ובספר פלח הרמון שער ד' הקושי' [הקושיא] למה נק' אור אין סוף שלכאורה היה ראוי לקרותו אין לו תחלה

לכן הוא לשון של נצחיות, כלומר פירושו אין סוף. [הדבר יובן יותר על פי מה שכתב הרמ"ע בהקדמה לספר יונת אלם ובספר פלח הרמון, שער ד': מדוע נקרא אור אין סוף, שלכאורה היה ראוי לקרותו "אין לו תחילה",

דהיינו שהוא קדמון כי בכלל קדמון הוא בוודאי נצחי אבל בכלל נצחי אין קדמון לפי שהשכלים הנבדלים הם נצחים ברצון הבורא ית' אע"פ [אף על פי] שהם מחודשים מאין ליש.

כלומר קדמון; שהרי קדמון כולל בוודאי גם נצחיות, אבל נצחיות אינה כוללת בהכרח קדמות, שכן השכלים הנבדלים הם נצחיים ברצון הבורא יתברך, אף שחודשו ונבראו מאין ליש.

ותירץ דמה שאנו קורין אין סוף אין ר"ל [רצוה לומר] לתאר מהותו ועצמותו יתעלה ח"ו [חס ושלום] כי לו דומיה תהלה רק שהוא לבח"י שמו ית' שאין לו סוף כו'.

ותירץ שכשאנו אומרים "אין סוף", אין הכוונה לתאר את הווייתו ועצמותו יתעלה, חס ושלום, שהרי "לך דומיה תהילה"; אלא הכוונה היא לבחינת שמו יתברך, שאין לו סוף וכו'.

וביאור הענין כי שמו הוא בח"י אור וזיו עד"מ הנמשך מן המאור ברצונו הטוב וקודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד שהיה האור כלול במאור והיה בח"י אין לגמרי

ביאור העניין: שמו הוא בחינת אור וזיו, על דרך משל, הנמשך מן המאור ברצונו הטוב. קודם שנברא העולם, "הוא ושמו בלבד" — האור היה כלול במאור והיה בבחינת אין גמור,

כמו במאור השמש הזיו כלול בבח"י אין לגמרי ואח"כ נמשך להיות בח"י זיו וכו' היה הצמצום ונמשך בח"י קו כו'

כמו שבמאור השמש הזיו כלול בבחינת אין גמור; ואחר כך נמשך להיות בבחינת זיו, וכו' היה הצמצום ונמשך בחינת קו וכו'.

ולכן על בחינה זו שייך לקרותו אין סוף דוקא כי האור הוא זיו והמשכה וגילוי שנמשך ממהותו ועצמותו ועל המשכה זו שייך לומר שנמשך ומתפשט בבח"י א"ס כו'

לכן דווקא על בחינה זו ראוי לומר "אין סוף": שהרי האור הוא זיו, המשכה וגילוי הנמשכים מהווייתו ועצמותו; ועל המשכה זו ראוי לומר שהיא נמשכת ומתפשטת בבחינת אין סוף וכו'.

ולכן בבח"י הכתר שיש בו בחינה תחתונה שבא"ס שייך בו לשון עדי עד שהוא פ"י נצחיות דהיינו ממש בח"י א"ס. וזהו משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול. שמו הגדול היינו בח"י כתר.

לכן, ביחס לבחינת כתר, שיש בה בחינה תחתונה שבאין סוף, שייך הביטוי "עדי עד", שפירושו נצחיות, כלומר, ממש בחינת אין סוף. וזהו "משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול". "שמו הגדול" הוא בחינת כתר,

כי מל' נק' שם סתם והכתר שנמשך ממל' דא"ס נק' שמו הגדול ולכן הוא עדי עד בבח"י א"ס ועמ"ש במ"א בפ"י שובה ישראל עד כו').

שכן מלכות נקראת "שם" סתם, ואילו כתר, הנמשך ממלכות דאין סוף, נקרא "שמו הגדול"; לכן הוא בחינת "עדי עד", בבחינת אין סוף. ועיינו במה שנכתב במקום אחר על פירוש "שובה ישראל עד וגו'".

והפ"י הג' בענין עד שהוא לשון הפסק כמו עד פה יצדק ג"כ בבחי' הכתר דייקא לפי שלעולם אין תפיסא והשגה באור הכתר שלכך נק' החכמה ראשית לפי

גם הפירוש השלישי של "עד", כביטוי להפסקה, כמו "עד פה", מתאים דווקא לבחינת כתר, מפני שלעולם אין תפיסה והשגה באור הכתר. משום כך חכמה נקראת "ראשית", שכן

שהיא ראשית הגילוי ונק' יהי אור אבל הכתר הוא בחי' ישת חשך סתרו שאין בו השגה

היא ראשית הגילוי ונקראת "יהי אור"; ואילו כתר הוא בחינת "ישת חשך סתרו", שאין בו השגה.

ולכן נקרא עד (היינו עד ולא עד בכלל כי מצד היות בו בחי' תחתונה שבמאציל הוא ודאי עד ולא עד בכלל שאין בבחי' זו שום השגה דלכך בחי' תחתונה שבמאציל הוא נק' עתיק שנעתק ונבדל מהנאצלים.

לכן הוא נקרא "עד". כלומר, "עד ולא עד בכלל": כיוון שיש בו הבחינה התחתונה שבמאציל, הוא בוודאי בבחינת "עד ולא עד בכלל", שכן אין בבחינה זו שום השגה. משום כך הבחינה התחתונה שבמאציל נקראת "עתיק", מפני שהיא נעתקת ונבדלת מן הנאצלים.

ונק' ג"כ רישא דלא אתיידע כו' כנודע. אמנם מצד הבחי' שבכתר שהיא שרש הנאצלים מצד זה י"ל [יש לומר] עד ועד בכלל שהרי על כל פנים בחי' זו במנין העשר ספ"י [ספירה / ספירות] וא"כ הוא מכלל הע"ס [העשר ספירות] וזהו עד ועד בכלל.

היא נקראת גם "רישא דלא אתיידע" וגו', כידוע. אולם מצד הבחינה שבכתר שהיא שורש הנאצלים, אפשר לומר "עד ועד בכלל": הרי בחינה זו נמנית בכל זאת עם עשר הספירות, ואם כן היא חלק מעשר הספירות. וזהו "עד ועד בכלל".

וי"ל [ויש לומר] דלכך נאמר ותבואי בעדי עדיים שנמשך בהם מכל בחי' עד הנ"ל. וזהו בחי' ישתבח שמך לעד מלכנו פ"י שמך הוא מלי דאצילות וישתבח שמך

ויש לומר שמשום כך נאמר "ותבואי בעדי עדיים": שנמשך בהם מכל בחינות "עד" שנזכרו לעיל. וזהו בחינת "ישתבח שמך לעד מלכנו": "שמך" הוא מלכות דאצילות, ו"ישתבח שמך

לעד שתתעלה להיות בבחי' מלי' דא"ס שנק' עד ככל הג' פירושים דלעיל בפ"י עד וכמ"ש והיה אור הלבנה כו' וכמ"ש פ' מקץ ע"פ רני ושמחי בת כו' שבחי' בת תתעלה לע"ל [לעתיד לבוא] ביתר שאת כו' ע"ש).

לעד" פירושו שתתעלה להיות בבחינת מלכות דאין סוף, הנקראת "עד" לפי כל שלושת הפירושים שנאמרו לעיל על "עד". וכמו שכתוב "והיה אור הלבנה וגו'"; וכן מבואר בפרשת מקץ על הפסוק "רני ושמחי בת וגו'", שבחינת "בת" תתעלה לעתיד לבוא ביתר שאת וגו'; עיינו שם.

וזהו שנק' ג"כ משכן העדות כי הנה משכן זה שהוא יחוד דא"א [דאבא ואימא] נמשך בו מבחי' הכתר שהוא בחי' עדי עדיים ככל הג' פירושים הנ"ל שבפ"י עד.

וזה הסיבה שהוא נקרא גם "משכן העדות": שכן אל המשכן הזה, שהוא ייחוד אבא ואמא, נמשכת בחינה מכתר, שהוא בחינת "עדי עדיים", לפי כל שלושת הפירושים שהובאו לעיל למילה "עד".

(ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא הובא לקמן וכנודע שבחי' אחסנתוי דא"א [דאבא ואימא] ותרין עטרין הנ"ל מתלבשים ביסודות דא"א [דאבא ואימא] כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' אמור דצ"ט).

(ראו גם לקוטי תורה [של האריז"ל], פרשת וירא, המובא בהמשך; וכידוע, בחינת "אחסנתוי דאבא ואמא" ושני העטרין שהוזכרו לעיל מתלבשים ביסודות של אבא ואמא, כפי שכתב הרמ"ז בפרשת אמור, דף צ"ט).

וזהו ג"כ פ"י ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל כי הנה הי"ב שבטים הם שרשם

וזהו גם פירוש הפסוק "שם עלו שבטים, שבטי י"ה, עדות לישראל": שכן שורשם של שנים-עשר השבטים הוא

במדות דאצילות והם י"ב גבולי אלכסון דז"א ושרשם הוא בא"א היינו דשרש המדות דאצילות הוא מבחי' המדות שבכתר שנק' טורי חשוכא.

במדות של אצילות, והם שנים-עשר גבולי האלכסון של ז"א; ושורשם בא"א. כלומר, שורש המדות של אצילות הוא מבחינת המדות שבכתר, הנקראות "טורי חשוכא".

23 ולכן נאמר ששם עלו שבטים שמגיעים בהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לשרשם בבחי' הכתר ועי"ז נמשך בחי' עדות לישראל היינו בחי' המשכת התרין עטרין הנ"ל לז"א.

לכן נאמר: "שם עלו שבטים" — באמצעות העלאת מ"ן הם מגיעים לשורשם בבחינת כתר, ועל ידי כך נמשכת בחינת "עדות לישראל", כלומר, נמשכת בחינת שתי העטרות שהוזכרו לעיל אל ז"א.

וזהו להודות לשם הוי" כי להיות בבחי' הכתר אין שייך השגה ותפיסא ממש ע"כ אמר להודות שאין שייך ע"ז רק בחי' הודאה

וזהו "להודות לשם הוי"": מאחר שבבחינת כתר אין מקום להשגה ולתפיסה ממש, נאמר "להודות", שכן כלפי בחינה זו שייכת רק הודאה.

כי ההודאה היא בחי' ביטול והיינו לגבי בחינה שלמעלה מהשגה וכמ"ש במ"א ע"פ יהודה אתה ובענין הלל ברכה והודאה

כי ההודאה היא בחינת ביטול, כלומר, ביחס לבחינה שלמעלה מהשגה; וכפי שמוסבר במקום אחר על הפסוק "יהודה אתה", וכן בענין הלל, ברכה והודאה.

ולכן אמרו מאן דלא כרע במודים לא יקום בתח"מ [בתחיית המתים] כי תח"מ [תחיית המתים] הוא ע"י התגלות אור הכתר כנ"ל בענין ועטרותיהם בראשיהם. והעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לבחי' זו הודאה וביטול כו':

לכן אמרו: "כל מי שאינו כורע במודים אינו קם בתחיית המתים", שכן תחיית המתים באה על ידי התגלות אור הכתר, כפי שהוזכר לעיל בענין "ועטרותיהם בראשיהם". והעלאת מ"ן לבחינה זו היא הודאה וביטול וכו'.

24 ה אשר פקד ע"פ משה. היינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] דבחי' יחוד או"א [אבא ואימא] הוא כפ' ראשון דק"ש [דקריאת שמע] בתיבת ה' אלקינו ובפסוק ואהבת ואילך הוא תיקון גלגלתא דז"א ומתפשט עטרא דחסדים עד חסד דז"א וכל הפרקים דז"א מתייחדים בו

5. "אשר פקד על פי משה": כלומר, כפי שנכתב בפרי עץ חיים, בחינת ייחוד אבא ואמא היא בפסוק הראשון של קריאת שמע, במילים "הוי' אלקינו"; ואילו מן הפסוק "ואהבת" ואילך מדובר בתיקון הגולגולת של ז"א, ועטרא דחסדים נמשכת עד לחסד של ז"א, וכל הפרקים של ז"א מתייחדים בו.

אבל בפסוק ראשון שהיחוד הוא באו"א [באבא ואימא] אין אור האהבה מורגשת שם עדיין מאחר שהיחוד שם בבחי' הביטול דחכמה ואין עוד מלבדו ממש ולא יש מי שאוהב כו'

אבל בפסוק הראשון, שבו הייחוד הוא באבא ואמא, אור האהבה עדיין אינו מורגש, שכן הייחוד שם הוא בבחינת הביטול של חכמה, ואין עוד מלבדו ממש, ואין מי שאוהב וכו';

אלא אח"כ כשנמשך האור בז"א שייך בו בחי' אהבה וזהו פסוק ואהבת כו' ונמצא היחוד דא"א [דאבא ואימא] שבפסוק ראשון שהוא

אלא רק לאחר מכן, כשהאור נמשך בז"א, שייכת בו בחינת האהבה, וזהו הפסוק "ואהבת" וכו'. נמצא אפוא שייחוד אבא ואמא שבפסוק הראשון הוא

כמו בחי' משכן העדות הוא פקד ומתייחד ע"י משה דוקא שהוא בחי' מה וביטול כו'

כמו בחינת משכן העדות, הוא "פקד" ומתייחד דוקא על ידי משה, שהוא בחינת מה וביטול וכו';

ובפסוק ואהבת הוא כדוגמת אלה פקודי המשכן אלה ו' מדות דז"א וראשיתם האהבה כו' והוא יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

ואילו הפסוק "ואהבת" הוא בדוגמת "אלה פקודי המשכן": "אלה" הן שש המידות של ז"א, וראשיתן אהבה וכו'; וזהו ייחוד ז"א ונוקבא.

(ועפ"ז [ועל פי זה] יובן שבפסוק ראשון ע' ד' רבתי הוא בחי' עד הוי' בכם כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] היינו ממש בחי' משכן העדות שבפסוק זה

(ועל פי זה יובן שבפסוק הראשון העי"ן והדלי"ת רבתי הן בחינת "עד הוי' בכם", כפי שנכתב לעיל; כלומר, זהו ממש בחינת משכן העדות שבפסוק זה,

שהוא יחוד א"א [אבא ואימא] נמשך ומתגלה מאור הכתר שזהו פי' עד לשון קישוט ולשון נצחיות ולשון עד פה תבא כו' כנ"ל וגם לשון עדות על דבר הנסתר.

שהוא ייחוד אבא ואמא, הנמשך ומתגלה מאור הכתר; כי זהו פירוש "עד": לשון קישוט, לשון נצחיות ולשון "עד פה תבא" וכו', כפי שזכר לעיל; וכן לשון עדות על דבר נסתר.

והענין כי בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כתיב ומבשרי אחזה אלוה. אבל בבחי' סובב כתיב ויאמינו למעלה מהשגה וזהו בחי' נסתרות. אבל ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נקי' עלמא דאתגלייא ולכן על בחי' סוכ"ע שייך לי [לשון] עדות.

והעניין הוא שבבחינת ממלא כל עלמין נאמר "ומבשרי אחזה אלוה"; אבל בבחינת סובב נאמר "ויאמינו" — למעלה מהשגה, וזוהי בחינת הנסתרות. ממלא כל עלמין נקרא "עלמא דאתגלייא", ולכן לשון עדות שייכת לבחינת סובב כל עלמין.

ועדות הוא בחי' דעת שמ"מ נמשך בבחי' דעת וכמ"ש במ"א ע"פ וידעת היום כו'. וזהו אתם עדי וכתוב ויקם עדות ביעקב כו' כי המשכת סוכ"ע בבחי' דעת הוא ע"י נש"י [נשמות ישראל] בעסק התומ"צ [התורה ומצות] כו'.

ועדות היא בחינת דעת: שאף על פי כן היא נמשכת בבחינת דעת, וכפי שמבואר במקום אחר על הפסוק "וידעת היום וגו'". וזהו "אתם עדי", וכן כתוב "ויקם עדות ביעקב וגו'", כי המשכת סוכב כל עלמין בבחינת דעת נעשית באמצעות נשמות ישראל, בעיסוקן בתורה ובמצוות וגו'.

והנה במ"א נתבאר דענין יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה ימצא עד רום המעלות דהיינו באצילות הם יחוד ז"נ [זעיר אנופין ונוקבא] ולמעלה מעלה נק' הקו הנמשך מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה שכינה שהוא נמשך ממלי דא"ס ועצמות המאציל ית' נק' קוב"ה [קודשא בריך הוא].

והנה, במקום אחר מבואר שייחוד הקדוש ברוך הוא ושכינתו מצוי עד רום המעלות: באצילות הם ייחוד ז"א ונוקבא, ולמעלה מעלה נקרא הקו הנמשך מאור אין סוף ברוך הוא בשם שכינה, שכן הוא נמשך ממלכות דאין סוף, ואילו עצמות המאציל יתברך נקראת הקדוש ברוך הוא.

ולכן בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] כ' [כתב] דשמו הוא בחי' מלי ובס' הקבלה הראשונים כ' [כתב] שמו גימטריא רצון ואלו ואלו דא"ח [דברי אלקים חיים] שבחי' מלי דא"ס נק' ג"כ שמו והוא בחי' שמו הגדול ומשם נמשך הרצון הוא הכתר דאצילות.

לכן בכתבי האריז"ל נאמר ש"שמו" הוא בחינת מלכות, ואילו בספרי המקובלים הראשונים נאמר ש"שמו" בגימטריה רצון; ואלו ואלו דברי אלקים חיים, שכן גם בחינת מלכות דאין סוף נקראת "שמו", והיא בחינת "שמו הגדול", וממנה נמשך הרצון, שהוא כתר דאצילות.

וזהו וישמחו בך ישראל מקדשי שמך. שנשמות ישראל ממשיכים יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] וזהו מקדשי שמך שממשיכים מקדושת מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' לבחי' שמך.

וזהו וישמחו בך ישראל מקדשי שמך": נשמות ישראל ממשיכות את ייחוד הקדוש ברוך הוא [ושכינתו]. וזהו "מקדשי שמך", שכן הן ממשיכות מקדושת מהותו ועצמותו יתברך אל בחינת "שמך".

וזה יצדק בין ביחוד זוי"ג [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות בין אפי' [אפילו] למעלה מעלה שנמשך האור מעצמותו ית' בבחי' הקו כו'. וכיון שכן א"ש [אתי שפיר] בטוב יותר ענין משכן העדות דלפי משי"ל [מה שכתוב לעיל] הוא יחוד או"א [אבא ואימא] אלא יש בו הארת הכתר כו'.

והדבר נכון הן ביחס לייחוד ז"א ונוקבא דאצילות, הן אפילו למעלה מעלה, במקום שבו האור נמשך מעצמותו יתברך אל בחינת הקו וגו'. ומכיוון שכך, עניין משכן העדות מתיישב היטב עוד יותר: לפי מה שנכתב לעיל, הוא ייחוד אבא ואמא, אלא שיש בו הארה מכתר וגו',

ולפמ"ש [ולפי מה שכתוב] במ"א הרי יחוד הוא בבחי' הכתר ממש שנמשך ממלי' דא"ס שהוא בחי' שמו והייחוד להיות נמשך תוספת אור מא"ס ב"ה

ואילו לפי מה שמבואר במקום אחר, הייחוד הוא בבחינת כתר ממש, הנמשך ממלכות דאין סוף, שהיא בחינת "שמו"; ותכלית הייחוד היא שתימשך תוספת אור מאין סוף ברוך הוא.

וכן מבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת ק"ש [קריאת שמע] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא ביחוד דק"ש [דקריאת שמע] שהוא יחוד או"א [אבא ואימא] ואו"א [ואבא ואימא] מכתר וכתר מעתיק עד א"ס כו' להתחדש וליקח אותן הבי' עטרין משרשן העליון.

וכך מבואר בפרי עץ חיים בעניין הכוונה של קריאת שמע, ובלקוטי תורה [של האריז"ל], פרשת וירא, בעניין ייחוד קריאת שמע: זהו ייחוד אבא ואמא, ואבא ואמא נמשכים מכתר, וכתר מעתיק, עד אין סוף וגו', כדי להתחדש ולקבל את שתי העטרין האלה משורשן העליון.

וזהו ענין עי' ד' רבתי שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] בפ"י עד באריכות. והנה לכאורה יש חילוק גדול בין פ"י עד לשון עדות ובין פ"י עד לשון עטרה וקישוט.

וזהו עניינן של העי"ן והדל"ת רבתי שבפסוק הראשון של קריאת שמע, כפי שנתבאר לעיל בהרחבה בפירוש המילה "עד". והנה, לכאורה יש הבדל גדול בין פירוש "עד" במשמעות של עדות ובין פירושו במשמעות של עטרה וקישוט.

כי לשון עדות היינו כשאנו מאיר רק הארה ולא העצמית וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בתהלים ס"י ע"ח על פסוק ויקם עדות ביעקב וז"ל [וזה לשונן] אינו ממשות היסוד אלא עדות לבד עכ"ל [עד כאן לשונן].

המונח "עדות" מתאים למצב שבו מאירה רק הארה, ולא האור העצמי, כפי שנכתב בלקוטי תורה [של האריז"ל] על תהילים, פרק 78, על הפסוק "ויקם עדות ביעקב"; ואלה דבריו: "אין זו ממשות היסוד, אלא עדות בלבד". עד כאן לשונן.

ואילו ל' [לשון] עטרה וכתר היינו עצמיות ממש. וי"ל [ויש לומר] דבכאן שני הענינים אמת. כי הנה למעלה ממשיכים בחינת הכתר ממש כנ"ל שנמשך מא"ס לעתיק ומעתיק לאריך כו'

לעומת זאת, המונחים "עטרה" ו"כתר" פירושם העצמות ממש. ויש לומר שכאן שני הענינים נכונים. שהרי למעלה ממשיכים את בחינת הכתר ממש, כנזכר לעיל: היא נמשכת מאין סוף לעתיק, ומעתיק לאריך וכו';

אך מה שנמשך בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] יש שהוא רק בחי' הארה לבד וכמו בחי' אחסנתוי דא"א [דאבא ואימא] שמבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הנסירה פ"ו כי חו"ב [חכמה ובינה] שבו כו' אינו רק הארה אחת כו'.

אך כמה שנמשך לז"א ולנוקבא, יש שנמשך רק בבחינת הארה בלבד, כמו בחינת "אחסנתוי דא"א", שעליה מוסבר בפרי עץ חיים, שער הנסירה, פרק 6, שהחכמה והבינה שבו וכו' אינן אלא הארה אחת וכו'.

או כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] באריכות בענין יחוד חו"ב [חכמה ובינה] שהוא עד"מ ידיעת השלילות כו' ואין זה רק הארה כי העצמיות ממש א"א להיות מתגלה עתה בהשגה אפי' [אפילו] באצילות כו'

או כפי שנכתב לעיל בהרחבה בענין ייחוד חכמה ובינה, שהוא על דרך משל כידיעה בדרך השלילה וכו'; ודבר זה אינו אלא הארה, שכן העצמות ממש אינה יכולה להתגלות כעת בהשגה, אפילו באצילות וכו',

וכמ"ש ג"כ במ"א בפ"י צאינה וראינה בעטרה כו' עד לע"ל [לעתיד לבוא] כשיקויים ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ אז כתיב השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה כו' וכמ"ש בפ' בראשית ע"פ זה ע"ש):

וכפי שמוסבר גם במקום אחר בפירוש "צאינה וראינה בעטרה" וכו'; עד לעתיד לבוא, כאשר יתקיים "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ואז נאמר "השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה" וכו', כפי שמוסבר בפרשת בראשית על פסוק זה; עיינו שם.)

25 ו והנה פ"י אשר פקד הנה פקד אותיות דפ"ק שהוא אחוריים דשם הוי' שבמילוי יודין

6. והנה, פירוש "אשר פוקד": במילה "פוקד" יש אותיות של "דופק", שהוא ה"אחוריים" של שם הוי' במילוי יודין,

דהיינו אחוריים דשם ע"ב [שם ע"ב] שבחכמה שהוא העולה קפ"ד וכמ"ש בטעמי מצות פ' וירא שבדפק מאיר מבחי' אבא ובתוכו הארת אור א"ס ולכן דופק תמיד כי בחכמה שורה א"ס [אור אין סוף]

כלומר, ה"אחוריים" של שם ע"ב שבחכמה, שערכם 184. וכפי שנכתב בטעמי מצוות, פרשת וירא, שבדופק מאיר אור מבחינת אבא, ובתוכו הארה מאור אין סוף; לכן הוא פועם תמיד, משום שאור אין סוף שורה בחכמה.

ולכן בדפק יש נקודות שדופק כמו קמץ או פתח או צירי או סגול כי הנקודות הם בחכמה אך הדפק שביד הוא מבחי" אחוריים דאבא.

לכן יש בדופק נקודות, והוא פועם כמו קמץ, פתח, צירי או סגול, שכן הנקודות הן בחכמה. ואילו הדופק שביד הוא מבחינת ה"אחוריים" של אבא.

26 והנה קפ"ד קס"א גימטריא משה ופי" קס"א הוא שם אהי במילוי יודיין שהוא פנימית בינה.

והנה, 184 ו-161 הם בגימטריה משה; ופירושו של 161 הוא שם אהיה במילוי יודיין, שהוא פנימיות בינה.

והענין כי הנה הדם הוא הנפש והוא המחיה לכל האברים והוא מבחי" בינה. גם שם אהי בריבוע גימטריא דם כמ"ש בע"ח [בעץ חיים]. אך בחי" אחוריים דאבא מתלכשים בפנימיות בינה.

והעניין הוא ש"הדם הוא הנפש", והוא מחיה את כל האיברים, והוא מבחינת בינה. גם שם אהיה בריבוע עולה בגימטריה דם, כפי שכתוב בעץ חיים. אך בחינת אחוריים דאבא מתלכשת בפנימיות בינה.

27 וזהו ענין הדפק שבגידי הדם גם יש לחלוחית וחלקי המים בדם והם מבחי" החסדים ומזה נגדלים האברים כמיא דאשקי לאילנא ואתרבי בהווא שקי [שקיא].

וזהו עניין הדופק שבכלי הדם. יש בדם גם לחות וחלקים מימיים, והם מבחינת החסדים; מהם גדלים האיברים, "כמו מים המשקים אילן, והוא גדל מכוח השקיה זו".

וזהו ענין אדם א' דם. ועמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בדרוש הנגעים שסבת הנגע הוא מהסתלקות אור אבא והסימן ע"ז הוא בהרת לבנה שהוא הסתלקות הדם מאותו אבר.

וזהו ענין אדם — א' דם. ועיינו במה שכתוב ב-Etz Chaim, בדרוש על הנגעים: סיבת הנגע היא הסתלקות אור אבא, והסימן לכך הוא בהרת לבנה, שהיא הסתלקות הדם מאותו איבר.

א"כ מוכרח שבהדם מלובש אור אבא וכנ"ל בענין הדפק כו'. ועמ"ש מזה בפי' תזריע בד"ה קא מפלגי במתיבתא דרקיע כו'.

אם כן, מוכרח שאור אבא מלובש בדם, כפי שנתבאר לעיל בענין הדופק וכו'. ועיינו במה שכתוב על כך בפרשת תזריע, במאמר הפותח במילים "קא מפלגי במתיבתא דרקיע וכו'".

28 והנה דפיקו דליבא שם נמשך הארת פנימיות ובדפק שביד נמשך אחוריים דאבא ולפי שחכמה ובינה מלובשים בהדפק

והנה, בפעמת הלב נמשכת הארה של הפנימיות, ובדופק שביד נמשכת בחינת ה"אחוריים" של אבא. ומכיוון שחכמה ובינה מלובשות בדופק,

לכן דופק תמיד שהוא בחי' ביטול רוי"ש [רצוא ושוב] כו' כי חכמה הוא ביטול כנ"ל נמצא בדפק יש יחוד חוי"ב [חכמה ובינה] קפ"ד קס"א כנ"ל.

לכן הדופק פועם תמיד, בבחינת ביטול של רצוא ושוב וכו', שכן חכמה היא ביטול, כנזכר לעיל. נמצא שבדופק יש ייחוד של חכמה ובינה, קפ"ד וקס"א, כנזכר לעיל.

29 וזהו אשר פקד ע"פ משה וכן באדם בעבודת ה' בחי' אשר פקד היינו שיהיה בבחי' רוי"ש [רצוא ושוב] שהרצוא נמשך מבחי' גבורו' [גבורות] דבינה

וזהו "אשר פקד על פי משה". כך גם אצל האדם, בעבודת ה', בחינת "אשר פקד" היא שיהיה במצב של רצוא ושוב, שכן הרצוא נמשך מבחינת הגבורות של בינה,

והוא בחי' הדם והשוב נמשך מבחי' חכמה שהוא בחי' ביטול המלובש שם וזהו בחי' הדפק דלב שהלב צי"ל רוי"ש [רצוא ושוב].

והיא בחינת הדם; והשוב נמשך מבחינת חכמה, שהיא בחינת הביטול המלובש שם. וזוהי בחינת דופק הלב, שכן הלב צריך להיות במצב של רצוא ושוב.

וזהו פקד ע"פ משה שבחי' משה הוא אחוריים דאבא ופנימי' [ופנימיות / ופנימית] דאימא קפ"ד קס"א כנ"ל (ובמשה כתיב מן המים משיתיהו היינו ג"כ בחי' כמיא דאשקי לאילנא כו')

וזהו "פקד על פי משה": בחינת משה היא אחוריים דאבא ופנימיות דאימא, קפ"ד וקס"א, כנזכר לעיל. (ועל משה נאמר: "מן המים משיתיהו", וגם זה קשור לבחינת "כמו מים המשקים את האילן" וכו',

הנ"ל ועי' הביטול דרוי"ש [דרצוא ושוב] ממשיך בחי' משכן העדות אשר פקד כו' גם אלה פקודי המשכן יי"ל [יש לומר] פקודי הוא ג"כ בחי' הדפק הנ"ל שעיי' נמשך ג"כ יחוד ו"ה.

כנזכר לעיל. ועל ידי הביטול שברצוא ושוב ממשיכים את בחינת "משכן העדות אשר פקד" וכו'. גם ב"אלה פקודי המשכן" אפשר לפרש ש"פקודי" היא גם בחינת הדופק שנזכר לעיל, שעל ידו נמשך גם ייחוד ו"ה.

ועמ"ש בד"ה מחר חודש ונפקדת כי פקידה הוא ממקום גבוה מאד להיות פקד את שרה ופקד פקדתי הוא סימן למשיח כו' וע"ש בענין נה"י [נצח הוד יסוד] חדשים ששרשן מהכתר ע"פ אל עליון כו'.

ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "מחר חודש ונפקדת": הפקידה היא ממקום גבוה מאוד, כמו "והי' פקד את שרה", ו"פקוד פקדתי" הוא סימן למשיח וכו'. ועיינו שם בעניין נה"י חדשים, ששורשם בכתר, על פי המילים "אל עליון" וכו',

ומביא גואל לבני בניהם כו' וכך היחוד דו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] אף שהוא ע"י נה"י [נצח הוד יסוד] מ"מ מקור ושרש יחוד זה והוא ענין פקד את שרה שרשו נמשך ג"כ מבחי' כתר כו'.

"ומביא גואל לבני בניהם" וכו'. וכך גם בייחוד ז"א ונוקבא: אף שהוא נעשה באמצעות נה"י, מקורו ושורשו של ייחוד זה — ענין "פקד את שרה" — נמשכים גם הם מבחינת כתר וכו'.

וזהו בני במזל תל"י כו'. ואפשר שנגד ב' בחי' משכן אלו זהו ענין הדפק שכלב והדפק שביד כי הדפק שביד הוא בחי' חיצוניות אבא

וזהו "בני, במזל תל"א" וכו'. ואפשר ששתי בחינות המשכן הללו מקבילות לדופק שכלב ולדופק שביד, שכן הדופק שביד הוא בחינת החיצוניות של אבא,

וזהו להיות פקודי המשכן סתם גם הידיים הם המדות חו"ג [חסד וגבורה] שזהו פי' אלה וי"ק [וי' קצוות] חו"ג [חסד וגבורה] תנה"י [תפארת נצח הוד יסוד] וכן נאמר שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני הרי שייחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הם ע"י תרין דרועין דיל"י [דיליה] ימינא ושמאלא וביניהם כלה.

וזהו "פקודי המשכן" בסתם. גם הידיים הן המדות, חסד וגבורה, וזהו פירוש "אלה" — שש הקצוות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד ויסוד. וכן נאמר: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני"; מכאן שייחוד ז"א ונוקבא נעשה באמצעות "שתי זרועותיו, ימין ושמאל, וביניהם הכלה".

אמנם הדפק שכלב שבו נמשך מבחי' פנימי [פנימיות / פנימית] מהמוח שע"י המשכה מהמוח ע"י הוא סוגר ופותח כמ"ש במ"א ע"פ אני ישנה כו' קול דודי דופק כו' זהו בחי' יחוד או"א [אבא ואימא] שהן בחי' מוחא וליבא כמאמר חכמה מוחא בינה ליבא.

אולם הדופק שכלב, שאליו נמשכת הפנימיות שבמוח, גורם ללב להיסגר ולהיפתח באמצעות ההמשכה מן המוח, כפי שמוסבר במקום אחר על הפסוק "אני ישנה וגו', קול דודי דופק וגו'". וזהו בחינת היחוד של אבא ואמא, שהם בחינת המוח והלב, כמאמר: "חכמה מוחא, בינה ליבא".

וצי"ע [וצריך עיון] דבטעמי מצות פי וירא אמר כי אין פנימיות אבא יורד למטה רק אחוריים שלו כנודע כו' והוא קפ"ד שהוא דפק כו'. מיהו י"ל [יש לומר] ששם מדבר רק בדפק שביד.

וצריך עיון, שהרי בטעמי מצוות, פרשת וירא, נאמר שפנימיות אבא אינה יורדת למטה, אלא רק האחוריים שלו, כידוע וגו'; וזהו 184, שהוא בגימטריה דופק וגו'. אולם אפשר לומר ששם מדובר רק בדופק שביד.

או י"ל [יש לומר] כי גם בחיצוניות ואחוריים יש כמה בחי' אשר עכ"פ [על כל פנים] בחי' הדפק שבלב הוא בחי' פנימיות לגבי הדפק שביד כמו שמבואר על פסוק אני ישנה הנזכר לעיל).

או אפשר לומר שגם בחיצוניות ובאחוריים יש כמה בחינות, כך שעל כל פנים הדופק שבלב הוא בחינת פנימיות ביחס לדופק שביד, כפי שמוסבר על הפסוק "אני ישנה" הנזכר לעיל).

והנה סדר העבודה תקנו אנכה"ג [אנשי כנסת הגדולה] פסוד"ז [פסוקי דזמרה] קודם ק"ש [קריאת שמע] וענין זה הוא כמ"ש כאן משכן העדות אשר פקד ע"פ משה עבודת הלויים הרי דשייך בחי' עבודת הלויים לבחי' משכן העדות אשר פקד ע"פ משה.

והנה, בסדר העבודה תיקנו אנשי כנסת הגדולה את פסוקי דזמרה לפני קריאת שמע. וענין זה הוא כפי שנאמר כאן: "משכן העדות אשר פוקד על פי משה עבודת הלויים"; הרי שעבודת הלויים שייכת לבחינת "משכן העדות אשר פוקד על פי משה".

30 והענין הוא לפי שמעלת יחוד זה דאוי"א [דאבא ואימא] גבוה מאד ולא יוכלו כנס"י [כנסת ישראל] להגיע אליו לכך תקנו שיאמרו פסוד"ז [פסוקי דזמרה] תחלה שעיי"ז יוכלו להגיע לבחי' הביטול דבחי' אשר פקד ע"פ משה בפסוק אי דק"ש [דקריאת שמע].

הענין הוא שרמת הייחוד הזה של אבא ואמא גבוהה מאד, וכנסת ישראל אינה יכולה להגיע אליה. לכן תיקנו לומר תחילה פסוקי דזמרה, כדי שבאמצעותם יוכלו להגיע לרמת הביטול של "אשר פוקד על פי משה", בפסוק הראשון של קריאת שמע.

31 וענין הזמרה הזאת הוא מעלת ומדרגת הלויים שהם היו האומרים שיר והם היו גי"כ נושאי המשכן כמ"ש ונשאו המשכן כו'.

ענין הזמרה הזאת הוא מעלתם ומדרגתם של הלויים: הם היו אומרים שירה, וגם נשאו את המשכן, כמו שכתוב: "ונשאו את המשכן וגו'".

והענין הוא דכמו למעלה כתיב והחיות נושאות הכסא דהיינו ע"י שהם מתנשאים ברעש גדול בהתפעלות ע"י הם מגביהים ומעלים את השכינה.

העניין הוא שכמו שלמעלה כתוב "והחיות נושאות הכסא", כלומר, כשהן מתרוממות ברעש גדול ובהתעוררות, הן מגביהות ומעלות בכך את השכינה.

32 וכך הוא ענין השיר של הלויים שהוא ג"כ בבח יי רוי"ש [רצוא ושוב] ע"י הם נושאים את המשכן דהיינו להעלות ולהגביה את בחי' זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ולקשרו ולחברו בבחי' משכן העדות דאוי"א [דאבא ואימא].

וכך גם עניין שירת הלויים: גם היא בבחינת רצוא ושוב, ובאמצעותה הם נושאים את המשכן, כלומר מעלים ומגביהים את ז"א ונוקבא, וקושרים ומחברים אותם עם בחינת משכן העדות של אבא ואמא.

וזהו ועבד הלוי הוא וכמ"ש בזהר פקודי דרכ"א ע"ב ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בפ' בשלח בד"ה אשירה כו'

וזהו "ועבד הלוי הוא", כפי שנכתב בזהר, פקודי, דף רכ"א ע"ב; וראו גם את מה שנכתב לעיל בפרשת בשלח, במאמר המתחיל "אשירה וגו'".

כי גאה גאה כו' ע"ש מענין שיר הלויים ועיין בזהר פ' פקודי ע"פ ויביאו את המשכן כו'

"כי גאה גאה וגו'"; ראו שם בעניין שירת הלויים. ועיין גם בזהר, פרשת פקודי, על הפסוק "ויביאו את המשכן וגו'".

וכן באדם ע"י פסוד"ז [פסוקי דזמרה] להיות רוממות אל בגרונם ע"י ידחה ממנו ההסתר דנה"ב [דנפש הבהמית] והוא ענין זמיר עריצים וע"י יתגלה פנימ"י [פנימיות / פנימית] הלב שיוכל לבוא בפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] לבחי' ביטול ומס"נ [ומסירות נפש] באחד כו'.

וכך גם באדם: באמצעות פסוקי דזמרה, כדי ש"רוממות אל בגרונם", נדחה ממנו ההסתר של הנפש הבהמית. זהו ענין "זמיר עריצים"; ובאמצעותו תתגלה פנימיות הלב, כך שיוכל להגיע, בפסוק הראשון של קריאת שמע, לבחינת ביטול ומסירות נפש ב[מילה] "אחד" וגו'.

33 ונמצא סדר העבודה כך הוא תחלה פסוד"ז [פסוקי דזמרה] לנשאות בחי' יחוי"ת [יחודא תתאה] שהוא בחי' אלה פקודי המשכן לקשרו ולחברו ביחוי"ע [ביחודא עילאה] דמשכן העדות שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע]

נמצא שסדר העבודה הוא כך: תחילה פסוקי דזמרה, כדי להעלות את בחינת יחודא תתאה, שהיא בחינת "אלה פקודי המשכן", ולקשר ולחבר אותה ליחודא עילאה של משכן העדות, שבפסוק הראשון של קריאת שמע.

וזהו ששם עלו שבטים שבטי יה שהעלייה הוא מתחיל מבחינת השבטים סתם שמקבלים מיחודית [מיחודא תתאה] וכנודע מענין י"ב בקר שבכריא' [שבכריאה / שבכריאת] וכמ"ש בזהר ר"פ במדבר ועלייתם הוא להיות בבחי' שבטי יה

וזהו שם עלו שבטים שבטי יה": העלייה מתחילה מבחינת "שבטים" סתם, המקבלים מיחודא תתאה, כידוע בענין שנים עשר הבקר שבכריאה, וכמו שכתוב בזהר בתחילת פרשת במדבר; ועלייתם היא להיות בבחינת "שבטי יה",

שהוא יחוד עליון דאוי"א [דאבא ואימא] אשר הוא בחי' עדות לישראל היינו משכן העדות ואחר פסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] נאמר בתורה ואהבת היינו שנמשך האור מלמעלה למטה מאוי"א [מאבא ואימא] לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא]

שהיא היחוד העליון של אבא ואמא, והיא בחינת "עדות לישראל", כלומר משכן העדות. לאחר הפסוק הראשון של קריאת שמע נאמר בתורה "ואהבת", כלומר האור נמשך מלמעלה למטה, מאבא ואמא לז"א ולנוקבא.

וזהו פי' עדות לישראל שנמשך בחי' עדות הנ"ל לישראל שהוא ז"א וכמ"ש ג"כ בפע"ח [בפרי עץ חיים] בפי' הק"ש [הקריאת שמע] שנמשכין המוחין מאוי"א [מאבא ואימא] ותרין עטרין הנ"ל ומתלבשים בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] כו' ע"ש.

וזהו פירוש "עדות לישראל": בחינת העדות האמורה נמשכת ל"ישראל", שהוא ז"א. וכך כתוב גם בפרי עץ חיים, בבאור קריאת שמע, שהמוחין ושני העטרין האמורים נמשכים מאבא ואמא ומתלבשים בז"א ובנוקבא וכו'; ע"ן שם.

(ועפ"ז [ועל פי זה] יש לפרש ג"כ מ"ש בזהר פינחס דרל"ו דענין אתוון דאשתארו ש' מ' משמע א' ח' מאחד וסימן אשמ"ח הה"ד [הדא הוא דכתיב] אנכי אשמח בה' כי

[ועל פי זה אפשר לפרש גם את הנאמר בזהר, פינחס, דף רלו, בענין האותיות שנותרו — ש' ומ' משמע, וא' וח' מאחד — שסימן "אשמח", כמו שכתוב "אשמח בה'". כי

הנה אותיות ע' [ע"ן] ד' שהם גדולים מורה על בחי' משכן העדות כנ"ל ואותיות ש' [שם] מ' זהו בחי' מל' שנק' שם ואותיות א' ח' זהו בחי' ז"א ולפי שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] מתחברים ומתייחדים זו"נ

[זעיר אנפין ונוקבא] באוי"א [באבא ואימא]

האותיות ע' וד', שהן גדולות, מורות על בחינת משכן העדות, כנזכר לעיל; האותיות ש' ומ' הן בחינת מלכות, הנקראת "שם"; והאותיות א' וח' הן בחינת ז"א. ומכיוון שבפסוק הראשון של קריאת שמע ז"א ונוקבא מתחברים ומתייחדים עם אבא ואמא,

לכן אותיות ש"מ א"ח כלולים עם ע"ד וסימן אשמח שהשמחה הוא מגודל העלייה ומגילוי אור חדש מא"ס ב"ה וגם שעלייה זו באה ע"י עבודת הלויים שהוא שיר ושמחה.

לכן האותיות ש"מ וא"ח כלולות עם ע"ד, וסימן "אשמח": השמחה נובעת מגודל העלייה ומגילוי אור חדש מאין סוף ברוך הוא. כמו כן, עלייה זו באה כאמצעות עבודת הלויים, שהיא שיר ושמחה.

ולא עוד כי גם הביטול שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] הוא ג"כ בבחי' שמחה שזהו ענין יחוד או"א [אבא ואימא] שהחכמה היא ביטול והבינה היא שמחה. ועמ"ש מזה ע"פ מאמר הזהר פ' קרח דקע"ו ע"פ ויקומו לפני משה כו'.

ולא זו כלכד, אלא שגם הביטול שבפסוק הראשון של קריאת שמע הוא בבחינת שמחה. זהו ענין היחוד של אבא ואמא: חכמה היא ביטול, ובינה היא שמחה. ועיין במה שכתוב על מאמר הזוהר בפרשת קרח, דף קעו, על הפסוק "ויקומו לפני משה" וכו'.

וגם י"ל [יש לומר] פ"י אשמח בה' שמפעיל השמחה בשם הוי' כמ"ש במ"א ע"פ שוש אשיש בהוי' וע"פ ויספו ענוים בה' שמחה כו' וענוה זהו מדרגת משה שזה פסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] לכן נרמז בו אשמח שהם מוסיפים שמחה בשם הוי' כו'):

אפשר לומר גם ש"אשמח בהוי'" פירושו שמביאים שמחה בשם הוי', כפי שמבואר במקום אחר על הפסוק "שוש אשיש בהוי'" ועל הפסוק "ויספו ענוים בהוי' שמחה" וכו'; וענוה היא מדרגתו של משה, והיא הפסוק הראשון של קריאת שמע. לכן נרמזת בו המילה "אשמח", שכן הם מוסיפים שמחה בשם הוי' וכו').

34 והנה פ"י ביד איתמר בן אהרן הכהן איתמר הוא הדיבור שממילא כענין אני המשנה המדברת בפ"ך

והנה, פירוש "ביד איתמר בן אהרן הכהן": איתמר — לשון "איתמר", כלומר "נאמר" — הוא דיבור שבא מאליו, בדומה לאמירה "אני המשנה המדברת בפ"ך",

וזהו אז נדברו יראי ה' והוא בחי' ודברת בם שבק"ש [שבקריאת שמע] שהדבור בד"ת [בדברי תורה] הוא בבחי' ביטול כמו ואשים דברי בפ"ך

וזהו "אז נדברו יראי ה'", והיא בחינת "ודברת בם" שבקריאת שמע: הדיבור בדברי תורה הוא בבחינת ביטול, כמו "ואשים דברי בפ"ך",

והיינו שהכלי להמשיך האור הנמשך ע"י יחוד או"א [אבא ואימא] שהוא בחי' ביטול זהו ע"י עסק התורה בבחי' ביטול הנ"ל שכשעוסק בתורה בבחי' ביטול ה"ז [הרי זה] דבר ה' בפיו.

כלומר, הכלי להמשכת האור הנמשך על ידי יחוד אבא ואמא, שהוא בחינת ביטול, הוא עסק התורה בבחינת הביטול האמורה לעיל; שכן כאשר אדם לומד תורה בבחינת ביטול, הרי זה דבר ה' בפיו.

וז"ש [וזהו שכתוב] אזכיר את שמי כו' והוא בחי' בן אהרן אהרן הוא אהבה רבה והוא מ"ש קודם ודברת במ פסוק ואהבת כו'

וזהו שכתוב: "אזכיר את שמי וגו'". וזהו בחינת "בן אהרן": אהרן הוא אהבה רבה, וזהו הפסוק הכתוב לפני "ודברת במ" — "ואהבת וגו'".

(שמזה נמשך להיות עסק התורה אח"כ בבחי' תען לשוני אמרתך כמ"ש בד"ה להבין ביום השמע"צ [השמיני עצרת] כו' ע"ש גבי כי גבר עלינו חסדו ואמת ה' לעולם).

(מכך נמשך שלאחר מכן יהיה עסק התורה בבחינת "תען לשוני אמרתך", כפי שמבואר במאמר המתחיל "להבין ביום השמע"צ וגו'"; עיינו שם בעניין "כי גבר עלינו חסדו ואמת ה' לעולם").

והנה עבודת הלויים ביד איתמר כי הנה כדי שיהיה כח בלויים לנשאות את המשכן שהוא שיר והעלאה כנ"ל נמשך מקודם כח לזה מלמעלה כמ"ש ע"פ הקל קול יעקב והוא נקי מ"ד [מ"ד דוכרין] המעורר מ"נ [מ"נ נוקבין]

והנה, "עבודת הלויים ביד איתמר": כדי שיהיה ללוויים כוח לשאת את המשכן, שהיא שירה והעלאה, כנזכר לעיל, נמשך להם תחילה כוח לכך מלמעלה, כפי שמבואר על הפסוק "הקול קול יעקב". המשכה זו נקראת מים דכורין, המעוררים מים נוקבין;

והיינו שע"י עסק התורה בבחי' הנ"ל נותן כח שע"י יוכל אח"כ להעלות נפשו בתפלה בבחי' רוי"ש [רצוא ושוב] (ועיין בת"א [בתורה אור] פ' משפטים ע"פ ויחזו כו' ויאכלו וישתו)

כלומר, על ידי עסק התורה בבחינה האמורה לעיל ניתן כוח, וכך אפשר לאחר מכן להעלות את הנפש בתפילה בבחינת רצוא ושוב (ועיינו בתורה אור, פרשת משפטים, על הפסוק "ויחזו וגו' ויאכלו וישתו").

וזהו שעבודת הלויים הוא ביד איתמר כו' וגם הכלי לכל בחי' יחודים הנ"ל הוא ביד איתמר כנ"ל: וזהו שעבודת הלוויים היא "ביד איתמר וגו'"; וגם הכלי לכל בחינות היחודים האמורים לעיל הוא "ביד איתמר", כנזכר לעיל.

35 קיצור מהניל ענין עיין דלית רבתי שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] זהו פי' עד ע"ד משכן העדות

דהוא ג"כ יחוד או"א [אבא ואימא] שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] ויחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] זהו פקודי המשכן והוא פסוק ואהבת את

סיכום הדברים שלעיל: עניינן של העי"ן והדל"ת הגדולות שבפסוק הראשון של קריאת שמע הוא פירוש המילה "עד", כעין משכן העדות, שגם הוא יחוד אבא ואמא שבפסוק הראשון של קריאת שמע. יחוד ז"א ונוקבא הוא "פקודי המשכן", והוא הפסוק "ואהבת את";

ולכן אמר מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] בפסוק ראשון הוי' אלקינו ובואהבת אמר הוי' אלקיך כי בחי' יחוד או"א [אבא ואימא] הנק' משכן העדות הוא פקד ע"פ משה:

ולכן אמר משה רבנו בפסוק הראשון "הוי' אלקינו", וב"ואהבת" אמר "הוי' אלקיך", שכן בחינת יחוד אבא ואמא, הנקראת משכן העדות, "נפקדה על פי משה".

36 והטעם שיחוד או"א [אבא ואימא] נק' משכן העדות הוא בהקדים מ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ'

בראשית שע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] הוא יחוד או"א [אבא ואימא]

והטעם לכך שייחוד אבא ואמא נקרא "משכן העדות" מובן מתוך הקדמת דברי לקוטי תורה [של האריז"ל], פרשת בראשית: על ידי קיום מצוות לא תעשה נעשה ייחוד אבא ואמא.

והנה בינה שהיא השגה נק' להנחיל אוהבי יש ואוהבי שכינה היא אם הבנים בחי' אהבה

והנה, בינה, שהיא הבנה והשגה, נקראת "להנחיל אוהבי יש"; ונאמר "אוהבי", מפני שכינה היא "אם הבנים", בחינת האהבה.

אך חכמה היא בחי' אין שמתגלה בו א"ס דלית מחשבה תפיסא ביה ולכן הוא כח מה ביטול שלמעלה מבחי' אהבה.

אבל חכמה היא בחינת אין, שבה מתגלה אין סוף, שאין מחשבה יכולה לתפוס בו; לכן היא כוח-מה — ביטול שלמעלה מבחינת האהבה.

37 וענין הגילוי שמחכמה בבינה יש להבין זה ע"ד שכ' [שכתב] הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שהתוארים שאנו

מתארים את הקב"ה אינם עצמיים כ"א זהו רק שאנו שוללים ממנו ית' הדבר שהוא היפך זה

את ענין הגילוי של חכמה בבינה אפשר להבין על דרך מה שכתב הרמב"ם: התארים שאנו מתארים בהם את הקדוש ברוך הוא אינם עצמיים, אלא עניינם רק שאנו שוללים ממנו ית' את הדבר ההפוך מהם;

אבל אי"א לומר שהם עצמיים כי אינן ערוך לו כלל וידיעת השלילות הוא גילוי ואעפ"כ [ואף על פי כן] אינו כלל השגות המהות כך עד"מ זהו הגילוי דיחוד חו"ב [חכמה וכינה]:

אך אי אפשר לומר שהם עצמיים, שהרי אין להם כל ערך והשוואה אליו. ידיעת השלילות היא גילוי, ואף על פי כן אין בה כלל השגה של המהות; כך, על דרך משל, הוא גם גילוי יחוד חכמה וכינה.

38 ומזה יובן מ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] כי ל"ת [לא תעשה] הוא ג"כ בחי שלילה למנוע הבחי המסתיר עליו ית' ועי"ז נמשך יחוד או"א [אבא ואימא] שהגילוי ע"ד ידיעת השלילות

מכאן יובן מה שכתוב בלקוטי תורה [של האריז"ל]: גם לאו הוא בחינה של שלילה, שנועדה למנוע את הבחינה שמסתירה עליו יתברך; ועל ידי כך נמשך היחוד של אבא ואמא, שבו הגילוי הוא בדרך של ידיעת השלילות,

וזהו היחוד דאו"א [דאבא ואימא] וזהו בארץ לא זרועה ומ"ע [ומצות עשה] הן אורות בכלים כמו השגת המהות ומ"מ ל"ת [לא תעשה] גבוהים יותר

וזהו היחוד של אבא ואמא, וזהו "בארץ לא זרועה". מצוות עשה הן אורות בכלים, בדומה להשגת המהות; ואף על פי כן, האיסורים נעלים יותר,

כי השגת המהות רק בהארה וזיו וזהו יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] אבל במקור האור בחי כתר הידיעה רק ע"ד הנ"ל

מפני שהשגת המהות היא רק בהארה ובזיו, וזהו היחוד של ז"א ונוקבא; ואילו במקור האור, בחינת כתר, הידיעה היא רק בדרך שהוזכרה לעיל

(וזהו ע"ד חכם עדיף מנביא אף שהנבואה השגת המהות. וגם זהו כענין ברכה והודאה) ולכן כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא כו':

(וזהו בדומה ל"חכם עדיף מנביא", אף שהנבואה היא השגת המהות. וזהו גם בדומה לעניין של ברכה והודאה.) לכן, "כד אתכפייא סטרא אחרא אסתלק יקרא כו"

39 וזהו אלה פקודי המשכן היינו יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שע"י תורה ומ"ע [ומצות עשה] וש"ס [וששה סדרי משנה] משנה כ"א [כל אחד / כל אחת] כלול מששה גימטריא אלה ופקודי לשון לפקוד את אשתו ומשכן העדות יחוד

וזהו "אלה פקודי המשכן": כלומר, יחוד ז"א ונוקבא, הנעשה באמצעות התורה והמצוות עשה; וששת סדרי המשנה, שכל אחד מהם כלול משישה, הם בגימטריה "אלה"; ו"פקודי" הוא מלשון "לפקוד את אשתו". ו"משכן העדות" הוא הייחוד

או"א [אבא ואימא] שלפי שהגילוי מא"ס ב"ה ממש א"א להיות השגת המהות כ"א ע"ד עדות עד"מ שהעדות אינו ממשות הדבר ממש כ"א שמעידים עליו וכך הוא עד"מ ענין ידיעת השלילות כנ"ל:

של אבא ואמא: מכיוון שהגילוי הוא מעצמותו של אין סוף ברוך הוא, אי אפשר להשיג את המהות, אלא רק בדרך של עדות. לשם משל, העדות אינה עצמותו הממשית של הדבר, אלא עדות עליו; וכך, לשם משל, הוא עניין הידיעה בדרך השלילה, כפי שהוזכר לעיל.

40 אך פי' משכן העדות הוא ג"כ לשון עדי עדיים וכתוב רבבה כצמח השדה נתתיך שצ"ל תחלה בבחי' אין נקודה תחת היסוד ועי"ז אח"כ תהי' [תהיה] בבחי'

אבל פירוש "משכן העדות" הוא גם מלשון "עדי עדיים", כלומר תכשיט התכשיטים. ונאמר: "רבבה כצמח השדה נתתיך" — תחילה צריכה להיות בבחינת אין, נקודה שמתחת ליסוד, ועל ידי כך אחר כך תהיה בבחינת

פכ"פ [פנים בפנים] ותבואי בעדי עדיים הם תרין עטרין שנמשכים לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] והם מבחי' א"א ממש ופי' עדי יש בו ג' פירושים.

פנים בפנים; ו"תבואי בעדי עדיים": אלו שני העטרות הנמשכות לז"א ולנוקבא, והן מבחינת אריך אנפין עצמו. למילה "עדי" יש שלושה פירושים.

א' לי' [לשון] קישוט שהוא בחי' כתר וכענין ועטרותיהם בראשיהם כי תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן הם תרי"ך עמודי אור דבחי' כתר.

ראשית, במשמעות של קישוט, שהוא בחינת כתר, כמו "ועטרותיהם בראשיהם"; שהרי תרי"ג מצוות התורה, יחד עם שבע מצוות דרבנן, הן תרי"ך עמודי אור מבחינת כתר.

הב' עד לשון נצחיות כי הכתר יש בו מבחי' תחתונה דא"ס ב"ה והיינו נצחיות שזהו פי' אין סוף.

שנית, "עד" במשמעות של נצחיות, שכן בכתר יש מבחינתה התחתונה של אין סוף, ברוך הוא; וזוהי נצחיות, שהרי זה פירוש המילה "אין סוף".

משא"כ מהותו ועצמותו לא שייך לקרוא אין סוף וכמ"ש במ"א דא"ס קאי על האור כו'.

לעומת זאת, אי אפשר לכנות את מהותו ועצמותו אין סוף, וכפי שמוסבר במקום אחר, ש"אין סוף" מתייחס לאור וכו'.

41 והפיי הגי' עד לשון עד פה תבוא שבכתר אין שום השגה וזהו עדות לישראל לשון עדי עדיים ככל גי'

פירושים הנ"ל ולפי שביחוד או"א [אבא ואימא] נמשך מבחי' הכתר ע"כ נקי משכן העדות

והפירוש השלישי: "עד" במשמעות של "עד כאן תבוא", שכן בכתר אין שום השגה. וזהו "עדות לישראל", לשון "עדי עדיים", בהתאם לשלושת הפירושים שהוזכרו לעיל. ומכיוון שביחוד אבא ואמא נמשכת הארה מבחינת כתר, הוא נקרא "משכן העדות".

וזהו ששם עלו שבטים באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] להמשיך בחי' עדות עדי עדיים לישראל ז"א להודות לשם כי בבחי' זו שלמעלה מההשגה אין שייך רק הודאה וביטול:

וזהו "שם עלו שבטים" — באמצעות אתערותא דלתתא, כדי להמשיך את בחינת העדות, "עדי עדיים", "לישראל", כלומר לז"א, "להודות להי"; שכן בבחינה זו, שלמעלה מההשגה, שייכים רק הודאה וביטול.

42 וזהו אשר פקד ע"פ משה כמו יחוד או"א [אבא ואימא] שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] הוא ע"י בחי'

בטול שזהו למעלה מבחי' אהבה כי ואהבת הוא תיקון ז"א

וזהו "אשר פקד על פי משה": כמו שהיחוד של אבא ואמא בפסוק הראשון של קריאת שמע נעשה באמצעות בחינת ביטול, שהיא למעלה מבחינת אהבה; שכן "ואהבת" הוא תיקון ז"א.

ולכן בפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] הוא ע' ד' רבתי בחי' עד היינו יחוד או"א [אבא ואימא] שנק' משכן העדות ובאמת כיחוד דק"ש [דקריאת שמע] הוא למעלה עד א"ס ממש כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] וזהו ג"כ נקי יחוד קבה"ו וזהו ממש משכן העדות.

לכן בפסוק הראשון של קריאת שמע יש ע' ד' רבתי, בחינת "עד", כלומר הייחוד של אבא ואמא, שנקרא "משכן העדות". ובאמת, ייחוד קריאת שמע מגיע למעלה, עד אין סוף ממש, כפי שנכתב בפרי עץ חיים; וגם זה נקרא ייחוד הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וזהו ממש "משכן העדות".

והנה לי [לשון] עדות שהוא רק הארה ולשון עדי וכתר אין סותרים זא"ז [זה אל זה / זה את זה] כי למעלה נמשך בכתר ממש אך באצילות מאיר מזה הארה ולע"ל [ולעתיד לבוא] יהיה גילוי העצמיות ממש:

והנה, הביטוי "עדות", שמשמעו הארה בלבד, והביטוי "עדי" וכתר אינם סותרים זה את זה: למעלה הוא נמשך בכתר ממש, אך באצילות מאירה הארה ממנו; ולעתיד לבוא תהיה התגלות של העצמות ממש.

43 ופ"י פקד אותיות דפק שהוא מבחי' חכמה המלוכש בדם שמבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] כינה וזהו ענין שס"ה ל"ת [לא תעשה] כנגד שס"ה גידים ובדפיקו דליבא יש הארה פנימי' [פנימיות / פנימית] מבחי' המוח ובדפק היד מבחינת חיצוניות

ופירוש פקד: אותיות דופק, "פעימה". בחינה זו היא מחכמה המלוכשת בדם, שמקורה בפנימיות בינה. וזהו ענין שס"ה מצוות לא תעשה, שהן כנגד שס"ה גידים. בפעימת הלב יש הארה פנימית מבחינת המוח, ואילו בדופק שביד יש הארה מבחינת החיצוניות.

וזהו ג"כ ענין אלה פקודי וגם בחי' פקידה שרשה מכתר כמו פקד פקדתי. והנה ענין דפיקו דליבא בעבודה הוא רצוא ושוב ועי"ז נמשך מלמעלה קול דודי דופק: וזהו גם ענין "אלה הם החשבונות". גם בחינת פקידה שורשה בכתר, כמו "אכן זכרתי". והנה, פעימת הלב בעבודת ה' היא רצוא ושוב, ועל ידי כך נמשך מלמעלה "קול אהובי דופק".

44 ופסוד"ז [ופסוקי דזמרה] הקודם לק"ש [לקריאת שמע] וברכותיה זהו ענין עבודת הלויים בשירה וזמרה שמגביהים משכן דז"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] למשכן העדות דא"א [דאבא ואימא] בפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע].

ופסוקי דזמרה הקודמים לקריאת שמע ולברכותיה הם ענין עבודת הלויים בשירה ובזמרה: הם מעלים את המשכן של ז"א ונוקבא אל משכן העדות של אבא ואמא, בפסוק הראשון של קריאת שמע.

וזהו ועבד הלוי הוא ועי"ז נמשך אח"כ מלמעלה למטה עדות לישראל ולכן יש אותיות אשמח בפסוק ראשון על חיבור ז"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] לאו"א [לאבא ואימא] אך עיקר הכוונה הוא להיות ודברת בם כו' וזהו "ועבד הלוי הוא"; ועל ידי כך נמשכת לאחר מכן מלמעלה למטה "עדות לישראל". לכן נרמזות בפסוק הראשון האותיות של "אשמח", כנגד חיבור ז"א ונוקבא לאבא ואמא. אך עיקר הכוונה היא "ודברת בם" וכו'.

בד"ת [בדברי תורה] וזהו ענין ביד איתמר והוא בחי' בן אהרן אה"ר [אהבה רבה] שבפסוק ואהבת ועי"ז נמשך הכח לאתעדל"ת [לאתערותא דלתתא] כו':

בדברי תורה; וזהו ענין "ביד איתמר", והוא בחינת "בן אהרן" — אהבה רבה, הנרמזת בפסוק "ואהבת". ועל ידי כך נמשך הכוח לאתערותא דלתתא וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/pekudei/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק